

**ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O PLNĚNÍ AKČNÍHO PLÁNU K NAPLNĚNÍ NÁRODNÍ
STRATEGIE OCHRANY PRÁV DĚTÍ NA OBDOBÍ 2012 – 2015**

Úvodem

Na začátku roku 2012 přijala vláda *Národní strategii ochrany práv dětí* (dále jen „Strategie“) s akčním obdobím 2012 - 2018, která reagovala na aktuální stav ochrany práv a péče o ohrožené děti v ČR a na nutnost provést v této oblasti zásadní reformu. Strategie vycházela z doporučení Výboru OSN pro práva dítěte, která byla přijata 17. června 2011 po projednání III. a IV. periodické zprávy ČR dokumentující aktivity k naplňování Úmluvy o právech dítěte od roku 2003.

V dubnu 2012 navázal na Strategii *Akční plán k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí pro období 2012 – 2015* (dále jen „Akční plán“) obsahující konkrétní úkoly k naplnění Strategie, včetně předpokládaných finančních nákladů, indikátorů plnění, časového harmonogramu a určení gestorů odpovědných za realizaci úkolů. Akční plán představoval základní rámec pro postup rezortů k naplnění hlavního cíle Strategie, jímž je vytvořit funkční systém péče o ohrožené děti a jejich rodiny, který bude zajišťovat důslednou ochranu práv a naplňování potřeb každého dítěte v ČR. Za účelem sledování pokroku v realizaci opatření Strategie i Akčního plánu byl vytvořen monitorovací mechanismus, kdy vláda ČR uložila Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), jakožto orgánu odpovědnému za implementaci Úmluvy o právech dítěte, předkládat každoročně vládě na vědomí zprávu o jejich plnění. Ostatním rezortům bylo uloženo dodat MPSV dílčí podklady o plnění těch úkolů, které pro ně z Akčního plánu vyplývají.

Rok 2015 byl posledním rokem realizace Akčního plánu, a proto MPSV předkládá vládě k projednání *Závěrečnou zprávu o plnění Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2012 – 2015* (dále jen „Zpráva“). Cílem Zprávy je vyhodnotit pokrok a úspěšnost plnění úkolů realizovaných jednotlivými resorty v akčním období 2012 – 2015. Vzhledem k množství cílů a úkolů, které Strategie a Akční plán obsahují, bylo při zpracování zprávy přistoupeno k zapracování údajů o plnění jednotlivých aktivit strukturovaně přímo k jejich znění.

Souhrnně směřovalo naplňování Akčního plánu v letech 2012 – 2015 k optimalizaci systému a k rozvoji sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny. Cílem opatření byla také tvorba a pilotní ověřování inovativních programů a aplikace nástrojů sociální práce s uvedenou cílovou skupinou. Těžiště aktivit bylo posunuto směrem k sanaci rodiny a k prevenci odebrání dítěte z biologické rodiny, k omezení institucionální péče a k rozšíření náhradní rodinné péče, jakožto vhodnější alternativy péče o ty ohrožené děti, které nemohou buď dočasně, nebo trvale vyrůstat ve své původní rodině.

Jedním z hlavních výstupů Akčního plánu byla novela zákona č. 359/1999 Sb., *o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů* (dále jen „ZSPOD“), která byla provedena s účinností od 1. 1. 2013 zákonem č. 401/2012 Sb. Novela ustanovila, že je jedním ze základních hledisek sociálně – právní ochrany (dále jen „SPO“) nejlepší zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny, dále vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Je zde také uvedeno, že při výkonu SPO mají přednost ta opatření, která zabezpečí řádnou výchovu a příznivý vývoj dítěte v jeho rodinném prostředí, a není-li to možné, tak v náhradním rodinném prostředí.

Dále byly prostřednictvím novely ZSPOD zavedeny do praxe nástroje sociální práce jako je vyhodnocení situace ohroženého dítěte a jeho rodiny, tvorba individuálního plánu ochrany dítěte (dále jen „IPOD“) a případové konference, které napomáhají propojení a spolupráci všech relevantních institucí a odborníků majících zásadní vliv na řešení situace ohroženého dítěte. Aby bylo dosaženo sjednocení praxe OSPOD v oblasti vyhodnocení a tvorby IPOD, byly jejich náležitosti upraveny také v prováděcí vyhlášce k ZSPOD č. 473/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „vyhláška č. 473/2012 Sb.“).

K úspěšné implementaci legislativních změn napomohl individuální projekt s názvem „*Systémová podpora procesů transformace systému péče o ohrožené rodiny a děti*“, jehož realizaci zahájilo MPSV v červenci 2012 s využitím finančních prostředků z Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“), konkrétně z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen „OP LZZ“), a ze státního rozpočtu. Prostřednictvím aktivit projektu byla zajištěna metodická podpora a vzdělávání při zavádění legislativních změn těm pracovníkům, kteří s ohroženými dětmi a jejich rodinami přímo pracují.

Důležitým a úspěšně splněným úkolem Akčního plánu byla standardizace výkonu SPO zajišťovaného OSPOD a pověřenými osobami k výkonu SPO s cílem dosáhnout kvalitního, transparentního, efektivního a nediskriminujícího systému péče o ohrožené děti. Za tímto účelem byly vytvořeny, legislativně ukotveny a pilotně ve dvou krajích ČR ověřeny standardy kvality SPO a kritéria jejich naplňování, která jsou součástí přílohy č. 1, č. 2 a č. 3 vyhlášky č. 473/2012 Sb. Subjektům, které mají povinnost řídit se dle ZSPOD standardy kvality, byla nabídnuta metodická podpora a vzdělávání k jejich úspěšné implementaci v praxi. Od 1. ledna 2015 byly zahájeny kontroly a inspekce kvality výkonu SPO, které ve vztahu k obcím provádějí krajské úřady, ve vztahu ke krajským úřadům kontrolu provádí MPSV. Inspekci pověřených osob zajišťují krajské pobočky Úřadu práce ČR (dále jen „ÚP ČR“).

Další úkoly Akčního plánu směřovaly k rozšíření náhradní rodinné péče v ČR. Cílem transformačního procesu bylo zajistit každému dítěti možnost vyrůst v rodinném prostředí. Legislativní změny přispěly k tomu, aby u dětí, které nemohou dočasně nebo trvale vyrůst ve vlastním rodinném prostředí, byla upřednostněna náhradní rodinná péče před jejich umístěním do péče institucionální. Systémové změny v oblasti náhradní rodinné péče byly započaty novelizací ZSPOD, která podrobněji upravuje postupy OSPOD při svěřením dítěte do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, upřesňuje podmínky zprostředkování osvojení a pěstounské péče, nastavuje kritéria příprav a dalšího vzdělávání pěstounů. Nově také obsahuje úpravu dávek pěstounské péče, která byla dříve součástí zákona č. 117/1995 Sb., *o státní sociální podpoře*. Dále upravuje práva a povinnosti pěstounů a dalších osob vykonávajících náhradní rodinnou péči, včetně jejich práva na podpůrné a doprovodné služby a oblast sledování výkonu a vyhodnocování pěstounské péče.

Nová legislativní úprava jednotlivých institutů náhradní rodinné péče (osvojení, poručenství, pěstounství, svěřením dítěte do péče jiné osoby) je také nyní součástí zákona č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, s účinností od 1. 1. 2014. Na novou hmotněprávní úpravu rodinného práva v občanském zákoníku navázala od 1. 1. 2014 rovněž nová procesní úprava soudních řízení ve věcech osvojení a řízení ve věcech péče soudu o nezletilé (včetně řízení ve věcech poručenství a pěstounské péče) v zákoně č. 292/2013 Sb., *o zvláštních řízeních soudních*.

Kromě legislativních změn v oblasti náhradní rodinné péče byly v rámci Akčního plánu realizovány další kroky vedoucí ke zkvalitnění a k profesionalizaci výkonu pěstounské péče v ČR. Ze Spojených států amerických byl převzat a adaptován na národní podmínky Program PRIDE (*Parent Resources for Information, Development and Education*), který představuje standardizovaný rámec pro odbornou přípravu a následnou podporu náhradních rodin. Program využívá při vzdělávání zkušené náhradní rodiče a odborníky z oblasti náhradní rodinné péče a byl převzat jako systém přípravy žadatelů o svěřením dítěte do pěstounské péče většinou krajů v ČR.

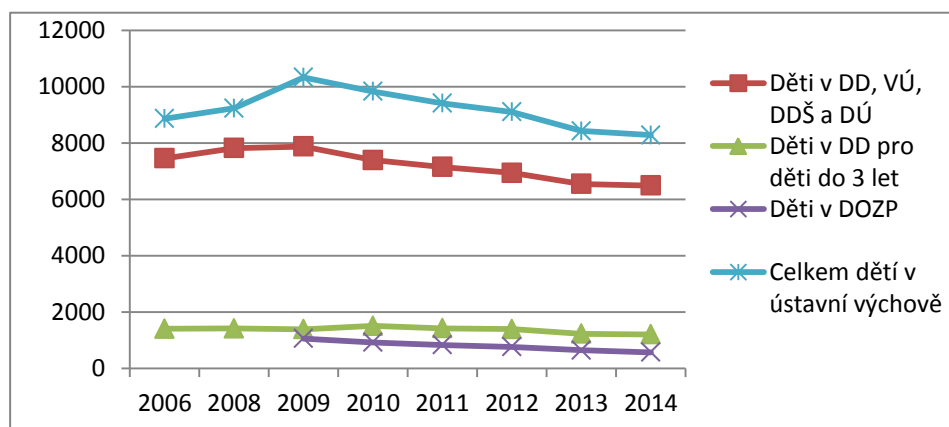
Součástí Akčního plánu byla také realizace celé řady výzkumných studií, jejichž výstupem bylo zmapování stavu systému péče o ohrožené děti a formulace návrhů na jeho optimalizaci. Výsledky realizovaných výzkumů jsou velice důležitým podkladem pro tvorbu dalších systémových opatření.

V praxi se ukázalo, že mělo plnění úkolů Akčního plánu řadu pozitivních dopadů na situaci ohrožených dětí a jejich rodin. Nejvýznamnějším pozitivním trendem je v tomto ohledu jistě pokles počtu dětí umístěných v institucionální péči a nárůst počtu dětí svěřených do pěstounské péče, včetně pěstounské péče na přechodnou dobu. Tabulka č. 1 znázorňuje postupný pokles počtu dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní výchovy zřizovaných podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, dále v dětských domovech pro děti do 3 let zřizovaných na základě zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování a v domovech pro osoby se zdravotním postižením, které fungují v režimu sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Dlouhodobý trend nárůstu počtu dětí umístěných v zařízeních ústavního typu skončil v roce 2009, od kdy se postupně snižuje počet dětí, které jsou zde umístěvané.

Tab. č. 1 Počet dětí umístěných do zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, do dětských domovů pro děti do 3 let a do domovů pro osoby se zdravotním postižením v letech 2006 – 2014

Rok	Děti v DD, VÚ, DDŠ a DÚ	Děti v DD pro děti do 3 let	Děti v DOZP	Celkem dětí v ústavní výchově
2006	7459	1407	-	8866
2008	7820	1418	-	9238
2009	7878	1391	1063	10332
2010	7397	1513	926	9836
2011	7150	1428	834	9412
2012	6941	1397	769	9107
2013	6549	1233	646	8428
2014	6495	1213	577	8285

Graf č. 1 Počet dětí umístěných do zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, do dětských domovů pro děti do 3 let a do domovů pro osoby se zdravotním postižením v letech 2006 – 2014

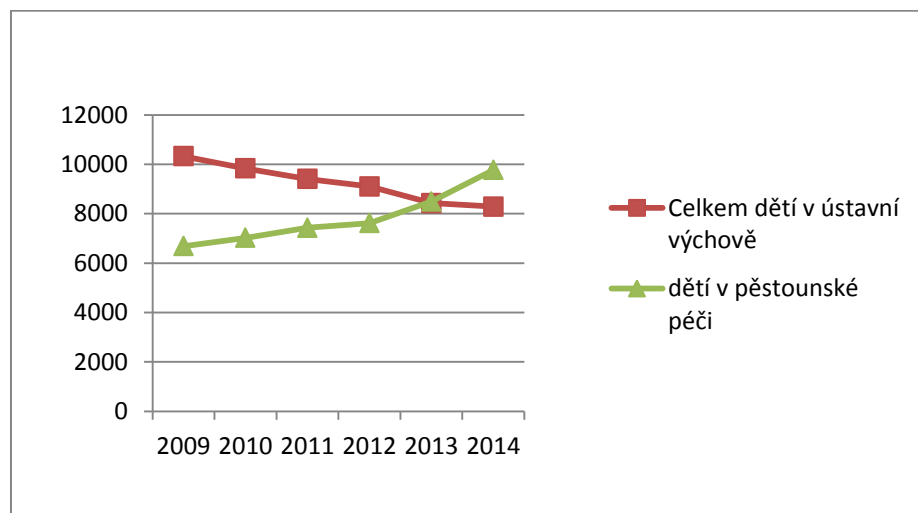

Zvyšuje se naopak počet dětí svěřených do náhradní rodinné péče, zejména dětí svěřených do pěstounské péče. V tabulce a v grafu níže je porovnán počet dětí umístěných v ústavní výchově s počtem dětí svěřených do pěstounské péče v letech 2009 – 2014.

Tab. č. 2 Porovnání počtu dětí umístěných v letech 2009 až 2014 do ústavy výchovy a do pěstounské péče

Rok	Celkem dětí v ústavní výchově	Děti v pěstounské péči	Celkem dětí	% v pěstounské péči
2009	10332	6689	17021	39%
2010	9836	7021	16857	42%
2011	9412	7433	16845	44%
2012	9107	7622	16729	46%
2013	8428	8498	16926	50%
2014	8285	9771	18056	54%

Graf č. 2 Porovnání počtu dětí umístěných v letech 2009 až 2014 do ústavní výchovy a do pěstounské péče

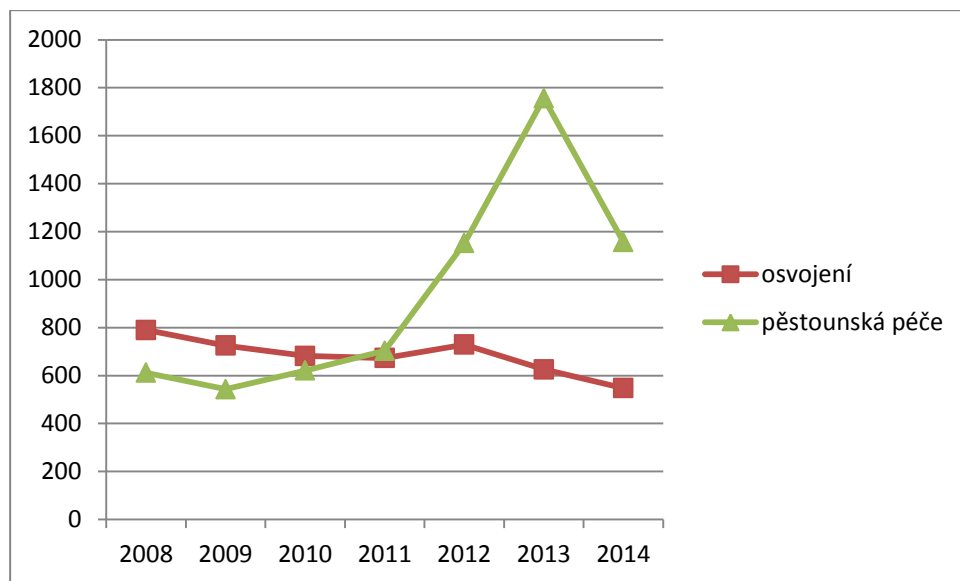

Dlouhodobě konstantní počty zájemců, kteří podali žádost o zprostředkování pěstounské péče, se výrazně zvýšily v letech 2012 a 2013, kdy se připravovala a byla přijata novela ZSPOD. Tabulka č. 3 a graf č. 3 představuje počet podaných žádostí, ukazuje tedy nárůst zájmu o pěstounskou péči a zvýšení povědomí o tomto institutu. Tito zájemci procházejí dlouhodobým a náročným procesem posuzování a příprav.

Tab. č. 3 Počet podaných žádostí o zprostředkování

Počet podaných žádostí o zprostředkování						
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
osvojení	790	725	682	673	729	626
pěstounská péče	612	543	621	703	1152	1756

Graf č. 3 Počet žádostí o zprostředkování

Tabulky č. 4, č. 5 a č. 6 znázorňují, jak se postupem času zvyšuje počet dětí svěřených do náhradní rodinné péče a počet osob, které tuto péči zajišťují.

Tab. č. 4 Počet dětí v náhradní rodinné péči

	Pěstounská péče	Pěstounská péče na přechodnou dobu	Poručenství s osobní péčí poručníka	Výchova jiné fyzické osoby než rodiče
2008	5701	26	2229	4020
2009	6689	33	2514	4176
2010	7021	0	2641	4956
2011	7433	15	2766	4941
2012	7622	29	2854	4993
2013	8498	108	2908	4660
2014	9771	302	3005	4452

Tab. č. 5 Počet osob pečujících a osob v evidenci (osoby, které mají svěřeno alespoň jedno dítě do pěstounské péče, do pěstounské péče na přechodnou dobu nebo do osobní péče poručníka)

	Počet osob	Počet rodin
2008	*	5790
2009	*	6313
2010	8504	6819
2011	9302	7203
2012	10188	7617
2013	11417	8232
2014	13878	*

*statisticky nevedeno

Tab. č. 6 Vztah osob pečujících a osob v evidenci ke svěřenému dítěti (počet osob)

	Prarodiče	Jiný příbuzný	Cizí osoba
2010	4275	1436	2589
2012	4922	1630	3492
2013	5640	1796	3822
2014	6960	2050	4792

Cíl 1: Zjišťování potřeb dětí

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
1.1.	Aplikace vědomostí o potřebách dětí vyplývajících z moderních vědeckých poznatků	Trvale	Všechny rezorty			

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: MPSV získává vědecké poznatky prostřednictvím výzkumných projektů, jejichž výsledky slouží jako podklad pro tvorbu systémových opatření, ale i pro účely vzdělávání a metodické činnosti, která se primárně zaměřuje na pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), pracovníky pověřených osob k výkonu sociálně-právní ochrany (dále jen „SPO“), další poskytovatele služeb rodinám s dětmi a na spolupracující odborníky (policisty, soudce, zdravotníky, pedagogy).

MPSV se podílelo na realizaci konferencí a vzdělávacích akcí, jejichž součástí byl odborný výklad o potřebách dětí, založený na moderních poznatcích v oblasti vývoje dětí, dále o metodách práce s rodinami a dětmi. Na realizaci seminářů MPSV spolupracuje s celou řadou zkušených odborníků. MPSV také usiluje o úpravu a převzetí osvědčených zahraničních programů a modelů práce s ohroženými dětmi a rodinami. V letech 2014 a 2015 byl takto pro ČR upraven a pilotně v praxi vyzkoušen např. americký Program PRIDE, který se zaměřuje na přípravu žadatelů o přijetí dítěte do náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“). Obdobně byly pilotně ověřovány metody jako rodinné konference, a to ve spolupráci se zkušenými lektory z nizozemské organizace Eigen Kracht.

Semináře pro pracovníky v přímé práci s dětmi probíhaly primárně v rámci projektu „*Systémová podpora procesů transformace systému péče o ohrožené rodiny a děti*“ (dále jen „IP MPSV“), který MPSV realizovalo od července 2012 do října 2015. Tematicky se vzdělávací akce zaměřovaly na představení inovativní nástrojů pro práci v systému péče o ohrožené děti a rodiny, na implementaci standardů kvality SPO, na oblast NRP. Dále MPSV vytvořilo pro pracovníky OSPOD a další spolupracující odborníky řadu metodických manuálů a příruček dobrých praxí. Kromě toho šíří nové poznatky formou realizace příprav na zkoušky zvláštní odborné způsobilosti pro pracovníky OSPOD podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků.

MŠMT: MŠMT spolupracuje průběžně s Národním institutem pro další vzdělávání (dále jen „NIDV“) na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Zástupci resortu předali NIDV přesné počty pedagogických pracovníků a jejich pracovní zařazení. Dne 29. 1. 2015 proběhla schůzka představitelů MŠMT se zástupci NIDV, kterým byly předány podklady pro zpracování dotazníků pro zjištění individuálních požadavků ředitelů příspěvkových organizací. Do 15. 2. 2015 probíhalo zpracování dotazníku. Samotné dotazníkové šetření ke zjištění vzdělávacích potřeb probíhalo do 31. 7. 2015, na základě něhož budou sestaveny individuální plány dalšího vzdělávání pro jednotlivá zařízení dle konkrétních potřeb. Realizace vzdělávacích aktivit probíhala do 31. 8. 2015. Vzdělávací program pro pracovníky diagnostických ústavů ve Standardech kvality péče v ústavní výchově byl zahájen v červnu 2015.

MV: V rámci činností MV jsou aplikovány vědomosti o potřebách dětí především prostřednictvím vzdělávání, např. policistů – specialistů na trestnou činnost páchanou dětmi a na dětech. Dále se moderní poznatky zúročují v oblasti prevence kriminality, azylové a migrační politiky nebo při vzdělávání úředníků veřejné správy.

MS: Úkol je plněn průběžně v rámci jednání s různými zájmovými organizacemi, nevládními i vládními, MS shromažďuje a zpracovává řadu podnětů o potřebách dětí a jejich možných legislativních konsekvencích.

MK: V rámci příspěvkových organizací Ministerstva kultury (dále jen „PO“) v působnosti odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií (dále

„OMG“) je dlouhodobě realizována řada programů zaměřených na děti, které vycházejí z moderních vědeckých poznatků o potřebách dětí. Toto téma je zpracováno především Moravským zemským muzeem (dále jen „MZM“). Součástí MZM je Metodické centrum muzejní pedagogiky a též Dětské muzeum.

Metodické centrum muzejní pedagogiky je jedno z devíti metodických pracovišť Ministerstva kultury v České republice. Děti a mládež tvoří největší skupinu muzejních návštěvníků. Přicházejí do muzeí v rámci školní výuky. Metodické centrum muzejní pedagogiky (dále MCMP) bylo mimo jiné zřízeno jako metodické pracoviště pro komunikaci muzeí s dětmi a mládeží (včetně zdravotně postižených) a zprostředkování sbírek této podstatné skupině muzejního publika, muzejní pedagogiku, vzdělávací funkce muzea, kreativitu, výchovu k navštěvování muzeí a spolupráci se školami. MCMP také realizuje pilotní projekty, zaměřené na vytipované problémy prezentace muzejních sbírek a jejich využití v různých formách pro děti různých věkových kategorií. Cílem projektů je ověření nových forem a postupů vzdělávání za účinného využití muzejních sbírkových fondů směrem k vytipovaným cílovým skupinám.

Dětské muzeum napomáhá k šíření výsledků práce odborných oddělení MZM popularizační formou, která přibližuje problematiku širokému spektru návštěvnických skupin; zajišťuje muzejně pedagogickou a lektorskou činnost, přípravu specializovaných programů a tvorbu didaktických materiálů k výstavním projektům; nabízí rozšíření vzdělávacích možností formou výukových programů v návaznosti na rámcové vzdělávací programy; připravuje vlastní výstavní projekty, tematické sobotní a prázdninové programy; pro studenty SŠ a VŠ muzeologických, pedagogických či uměnovědných oborů poskytuje poradenský a metodický servis v oblasti muzejní edukace. Nabízí řadu programů pro děti i jednotlivé školy, nabízí též jiným institucím specializované výstavy.

OMG též vyhlásil dotační program Podpory výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví pro rok 2015 na projekty zaměřené na rozvoj kreativity dětí prostřednictvím uměleckých aktivit a kulturních zážitků v oblasti muzejnictví.

1.2.	Vznik a rozvoj systému zjišťování a vyhodnocování potřeb dětí	2013 – 2015	MPSV, MŠMT, MZ			
1.2.1.	Vytvoření a pilotní ověření nástroje pro vyhodnocování situace dítěte a rodiny a vzniku individuálních plánů ochrany dítěte	03/2014	MPSV	IP MPSV	4,0	Zpracovaný a v praxi ověřený minimální rámec vyhodnocení situace dítěte a rodiny a individuálního plánu ochrany dítěte (2)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Jednou z klíčových aktivit IP MPSV byl rozvoj nástrojů pro vyhodnocování situace dítěte a rodiny, pro tvorbu IPOD a jejich pilotní ověření na 30 pracovištích v 5 pilotních krajích (Karlovarský, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Zlínský kraj). V období ledna a února 2014 probíhala analýza výstupů z pilotního ověření nástrojů vytvořených k vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a k tvorbě IPOD.

Výstupy byly získány v roce 2013 při pilotáži v 29 městech v 5 vybraných krajích, kde bylo provedeno 278 pilotních vyhodnocení situace dítěte a rodiny a vytvořeno 278 IPOD. Dále bylo zpracováno 29 závěrečných zpráv vytvořených odbornými konzultanty a 56 sociálními pracovníky, kteří se šetření v terénu účastnili. Na základě analýzy proběhla v roce 2014 revize navržených nástrojů a tvorba manuálu pro pracovníky OSPOD.

V druhé polovině roku 2014 MPSV publikovalo výsledný „*Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany*“, který podrobně s využitím praktických příkladů dobré praxe představuje pracovníkům OSPOD krok za krokem, jakým způsobem mají vyhodnocování provádět. Jeho součástí je i minimální rámec vyhodnocení situace dítěte a rodiny a IPOD. Metodický manuál je pro pracovníky OSPOD dostupný na webových stránkách MPSV a v roce 2015 byla jeho tištěná verze distribuována na pracoviště OSPOD.

1.2.2.	Úprava činnosti školských poradenských a preventivních pracovišť ve vztahu ke	01/2013	MŠMT	Bez dopadu	0	Metodická úprava činnosti školských poradenských pracovišť (1)
--------	---	---------	------	------------	---	--

zjišťování vzdělávacích potřeb dětí

Plnění: Průběžně plněno.

MŠMT: MŠMT řešilo úpravu činnosti školských poradenských a preventivních pracovišť ve vztahu ke zjišťování vzdělávacích potřeb dětí v rámci novel vyhlášek č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (dále jen „vyhláška č. 72/2005 Sb.“) a 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (dále jen „vyhláška č. 73/2005 Sb.“) a v novele zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 109/2002 Sb.“).

Poradenská a preventivně výchovná pracoviště zjišťují pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku; doporučují zákonným zástupcům a řediteli školy návrhy podpůrných nebo vyrovnávacích opatření, zařazení do vzdělávacího programu přizpůsobeného vzdělávacím potřebám žáka, případně zařazení do školy a třídy odpovídající vzdělávacím potřebám žáka; provádí psychologická a speciálně pedagogická vyšetření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami; zjišťují speciální vzdělávací potřeby žáků škol a na základě výsledků psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky vypracovávají odborné posudky a návrhy podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky; poskytují poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji. Za účelem úpravy činnosti preventivních pracovišť pořádá MŠMT 2x ročně schůzky s krajskými metodiky prevence. Náležitosti odborného posudku a doporučení s návrhy podpůrných opatření by měla vejít v platnost od 1. 9. 2016.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
1.2.3.	Realizace vzdělávacích programů pro odborníky pracujícími s dětmi v oblasti sociální, školství a zdravotnictví	12/2014	MPSV	IP MPSV	3,5	Akreditované vzdělávací programy (2), realizované vzdělávání ve vyhodnocování potřeb pro 2 800 osob

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: MPSV realizovalo vzdělávací programy v letech 2014-2015 v rámci IP MPSV. Vzdělávací semináře byly určeny mimo jiné i pracovníkům pověřených osob k výkonu SPO (v rámci projektu bylo uspořádáno 10 seminářů pro 443 účastníků na území 10 krajů), pracovníkům spolupracujících subjektů z oblasti školství, zdravotnictví, policie atd. (13 celodenních seminářů za účasti 628 osob na území 13 krajů), specialistům krajských úřadů (2 kurzy ve Středočeském a Olomouckém kraji v rozsahu 5 dní s celkovou účastí 50 osob). Kurzy probíhaly po celé ČR tak, aby byla zajištěna jejich snadná místní dostupnost pro pracovníky v přímé práci s dětmi.

Cílem vzdělávacích kurzů byl přenos informací týkajících se standardizace výkonu SPO, nástrojů pro práci v systému péče o ohrožené děti a rodiny (nástroje jako je vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, IPOD, případové a rodinné konference), fungování sítě služeb pro práci s ohroženými rodinami a dětmi a výkon pěstounské péče na přechodnou dobu. Vzdělávací kurzy pro odborníky byly také v prosinci 2014 akreditovány u MPSV.

1.2.4.	Změna diagnostiky ohrožených dětí ve	12/2013	MPSV¹ , MŠMT	Bez dopadu,	0	Novelizace zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné
--------	--------------------------------------	---------	--------------------------------	-------------	---	---

¹ Tučným písmem je označen rezort, který je gestorem naplnění dílčího cíle (číslování ve formátu 1.1.1.), ostatní rezorty jsou spolupracující.

zjišťování potřeb a rizik dětí v návaznosti na nové postavení orgánů sociálně-právní ochrany a soudů při řešení situace dítěte od 1. ledna 2014 (nový občanský zákoník)			změna alokace		výchovy (1) společná metodika MPSV a MŠMT pro způsob a průběh zjišťování potřeb dítěte (1)
---	--	--	---------------	--	--

Plnění: Úkol byl částečně splněn.

MPSV: Úkol je ze strany MPSV plněn v návaznosti na novelu ZSPOD, která je v účinnosti od 1. 1. 2013. Z ní vyplývá pro pracovníky OSPOD povinnost pravidelně vyhodnocovat situaci dětí a jejich rodin a zpracovávat IPOD v případě, že se jedná o ohrožené děti dle § 6 ZSPOD. MPSV v roce 2014 publikovalo „Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte pro orgány sociálně-právní ochrany“, který představuje pracovníkům OSPOD praktický návod k využití obou nástrojů práce s ohroženým dítětem a jeho rodinou. Cílem manuálu je popsat obsah vyhodnocování tak, aby byl v souladu se základními principy transformace systému péče o ohrožené děti. MPSV také šíří mezi pracovníky OSPOD vzorové formuláře vyhodnocení, které připravilo už v roce 2012 jako minimální rámec pro vyhodnocování situace dítěte, s tím, že je jednotlivým pracovištěm OSPOD ponechána určitá volnost v tom, jaké formuláře nakonec v praxi pro vyhodnocování využijí. Vyhodnocování a IPOD však musí splňovat náležitosti uvedené v ustanovení § 1 a v § 2 prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb.

Dne 1. 1. 2014 také nabyla účinnosti nová *Směrnice MPSV č. j.: 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedení orgány sociálně-právní ochrany dětí a o stanovení rozsahu evidence a obsahu spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče*, která reflektuje vztah evidence a spisové dokumentace dětí vedené OSPOD a aplikaci nástrojů sociální práce, kterými jsou vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a tvorba IPOD.

Pro účely určení nejvhodnějšího typu pobytové sociální služby v případě, kdy je nutné dítě odejmout z dosavadního domácího prostředí a umístit jej do ústavu, mají být prioritně využívány výše zmíněné nástroje sociální práce. Je-li potřeba realizovat pobytové vyhodnocení dítěte před jeho dlouhodobějším umístěním do některého z ústavních zařízení, lze využít s účinností od 1. 1. 2013 jednak pobytové výchovné opatření podle ZSPOD, nebo v případě starších dětí s výchovnými problémy lze nadále dítě svěřit do péče diagnostického ústavu rozhodnutím soudu buď usnesením o předběžném opatření, nebo na základě zákona o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, nadále i na základně nařízení ústavní výchovy soudem, jak je umožněno harmonizační novelou č. 303/2013 Sb. v souvislosti s nabytím účinnosti nového občanského zákoníku. Zmíněné legislativní změny tak vytvořily předpoklady pro efektivní způsob vyhodnocení dětí pro případ, kdy je nutno dítě odejmout z rodiny a umístit jej v ústavním zařízení.

Společná metodika **MPSV a MŠMT** pro způsob a průběh zjišťování potřeb dítěte nevznikla. Otázka diagnostiky je řešena v samostatném materiálu MPSV „*Postup orgánů sociálně-právní ochrany dětí, soudů a dalších dotčených subjektů při nařizování ústavní výchovy po 1. 1. 2014*“ v části „Role tzv. diagnostiky dítěte po 1. 1. 2014“. Zde je popsán právní rámec diagnostiky.

1.3.	Právní ukotvení vyhodnocovacího rámce	2012 – 2014	MPSV, MŠMT, MZ			
1.3.1.	Legislativní ukotvení vyhodnocovacího rámce v činnosti orgánů sociálně-právní ochrany a individuálních plánů ochrany dítěte	01/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Schválená novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (1)

Plnění: Splněno.

MPSV: Vyhodnocovací situace dítěte a rodiny je ukotveno v novele ZSPOD a v prováděcí vyhlášce č. 473/2012 Sb.

MŠMT: Oblast zjišťování potřeb a vyhodnocování situace dítěte je řešena prostřednictvím *standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče*. Dle sdělení odboru legislativy MŠMT není v zákoně č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů dostatečné zmocnění k vydání vyhlášky o standardech. Standardy byly tedy zpracovány formou metodického pokynu. Jde o překlenovací období, kdy za metodické podpory diagnostických ústavů bude docházet k implementaci standardů do všech zařízení. V současné době probíhají jednání s odborem legislativy MŠMT a zároveň je rozpracována novela zákona č. 109/2002 Sb. tak, aby bylo doplněno dostatečné zmocnění k vydání předmětného prováděcího předpisu.

Cíl 2: Zvyšování všeobecného povědomí o otázce práv dětí u dospělých i dětí

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
2.1.	Podpora zapojování občanské společnosti	Trvale	Všechny rezorty			

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Aktivity občanské společnosti v oblasti ochrany práv dětí jsou podporovány dotačním programem MPSV v oblasti podpory rodiny. Jeho cílem je podpora služeb pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter. Služby mají posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, v jejich výchově a při harmonizaci práce a rodiny. V roce 2014 bylo podpořeno v druhé dotační oblasti dotačního programu *Podpora práce s dětmi a rodinami v agendě SPOD* celkem 64 projektů, kterým byla vyplacena částka v celkové výši 20.975.154 Kč. V roce 2015 bylo v rámci dotační oblasti Rodina a ochrana práv dětí 2015 podpořeno 66 projektů celkovou částkou 23.277.873,- Kč.

Důležitou byla také z hlediska podpory občanské společnosti aktivita 04 IP MPSV, neboť se z velké části na její realizaci podílely NNO. Cílem aktivity byla podpora sítě služeb pro práci s ohroženými dětmi a rodinami s důrazem na systémovost, provázanost a návaznost služeb a jejich preventivní charakter. Výstupem aktivity bylo zjištění reálné potřeby služeb pro ohrožené rodiny a děti na území pilotních krajů, identifikace služeb, které v nich chybí.

V rámci této aktivity byly v pilotních krajích (v Pardubickém a v Karlovarském kraji) vyhledány ve spolupráci s OSPOD podpůrné služby, které byly podpořeny prostřednictvím minitendrů. Systém minitendrů je v oblasti SPO příkladem zcela nového pojetí financování podpůrných služeb poskytovaných ohroženým dětem a jejich rodinám. V Karlovarském kraji tak bylo podepsáno 67 dílčích smluv s vybranými poskytovateli služeb, mezi nimi byli i zástupci občanské společnosti. V Pardubickém kraji bylo uzavřeno 167 smluv o poskytování podpůrných služeb. Pozitivním dopadem této aktivity byla podpora lokálního síťování včetně zlepšení a rozvoje komunikace mezi jednotlivými aktéry v síti, dále zavedení nových služeb v některých lokalitách s potenciálem jejich udržitelnosti i po skončení minitendru, zlepšení schopnosti analyzovat situaci klientů u pracovníků OSPOD a zvýšení kvality při specifikaci služeb pro klienty OSPOD.

Zástupci občanské společnosti jsou také zapojováni do realizace vzdělávacích aktivit MPSV pro pracovníky OSPOD a další spolupracující odborníky, kde často působí jako lektori. Podílejí se na tvorbě metodik a účastní se důležitých platform zaměřených na ochranu práv dětí (např. Meziřesortní koordinační skupiny k transformaci systému péče o ohrožené děti).

MŠMT: MŠMT zapojuje občanskou společnost do výchovně-vzdělávacího procesu zejména prostřednictvím nevládních neziskových organizací (dále jen „NNO“), které se účastní kulatých stolů, pracovních skupin a dalších platform MŠMT. Činnost NNO a jejich spolupráce se školami na konkrétních tématech je podporována z dotačních programů MŠMT. MŠMT prezentuje činnost NNO, zejména příklady dobré praxe. Publikuje také odborné články zástupců občanské společnosti v Učitelských novinách.

MLP: UVČR podporuje zapojování občanské společnosti např. prostřednictvím dotačního programu na podporu veřejně účelných aktivit spolků zdravotně postižených, formou zveřejňování výzev k podávání grantů jiných subjektů (Evropská komise), dotačního programu prevence sociálního vyloučení a komunitní práce, či formou podpory distribuce publikací spolků. Zástupci občanské společnosti jsou zároveň intenzivně zapojováni do činností v oblasti ochrany práv dětí a zvyšování povědomí o souvisejících otázkách jako členové Rady vlády ČR pro lidská práva a Výboru pro práva dítěte Rady vlády ČR pro lidská práva, a to především podáváním podnětů, usnesení, vypracováváním koncepčních materiálů.

MV: V rámci činnosti je vytvářen prostor pro zapojování občanské společnosti nejčastěji v oblasti vzdělávání. NNO se podílí na přípravě kurzů v rovině lektorské, přípravě výukových materiálů, evaluace atd. Občanská společnost je dále zapojována prostřednictvím dobrovolnické služby dle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a změně některých zákonů. V oblasti kultury se na podpoře zapojování občanské společnosti podílí aktivity NIPOS (odborné

semináře, workshopy). Prostřednictvím kvalifikovaných pedagogů a lektorů výtvarné, dramatické, taneční a pohybové výchovy je v dětských kolektivech vytvářeno socializující prostředí.

MS: MS vytvořilo v rámci informačních aktivit souvisejících s přijetím a účinností zákona č. 89/2012 Sb., *občanského zákoníku* vznikla webová stránka www.obcanskyzakonik.justice.cz, která mimo jiné, představuje srozumitelných způsobem novou právní úpravu rodinného práva, včetně otázek spojených s právy dítěte.

MK: Programově se problematikou v úzké specializaci na podporu lidských práv a boji proti extrémismu speciálně zabývají především Památník Terezín, Památník Lidice (od roku 2009 spravují i Památník v Letech a Pietní místo Ležáky) a Muzeum romské kultury. Okrajově se problematikou zabývá též Národní muzeum.

Památník Lidice jako akreditovaná vzdělávací instituce MŠMT pořádá od roku 2006 řadu vzdělávacích programů a aktivit včetně akreditovaných odborných seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které si kladou za cíl přispět k výchově žáků v uvědomělé občany chápající otázky vlastní identity, vlastenectví a rasistických a xenofobních projevů. Na seminářích přednášejí přední odborníci na problematiku moderních dějin.

Vzdělávacích programů pro žáky ZŠ a SŠ se zaměřením na novodobou historii se letos zatím zúčastnilo 3898 žáků a studentů 10. ročníku mezinárodní vědomostní soutěže *Lidice pro 21. století* se zúčastnilo 3098 soutěžících ve věku od 10 do 19 let.

Památník Terezín každoročně pořádá jednodenní a vícedenní vzdělávací semináře pro žáky, studenty a pedagogy (z ČR i ze zahraničí) se zaměřením na historii holocaustu, problematiku antisemitismu, rasismu, nebezpečí nacistické ideologie, jejích projevů a intolerance ve společnosti a to v minulosti i v současnosti: např. „Jak vyučovat holocaustu“ a „Holocaust ve vzdělávání“, dále cykly přednášek, seminářů, dílen a soutěží pro děti a mládež a besedy s pamětníky „Svědectví pamětníků“.

Muzeum romské kultury provádí pro širokou veřejnost, žáky základních škol přednášky a besedy na témata z historie Romů (např. holocaust, obecně dějiny Romů). Každoročně přispívá historik muzea svou přednáškou o nacistické genocidě Romů za II. světové války a jejích souvislostech v současnosti v rámci vzdělávacího semináře pro pedagogy z celé České republiky v Památníku Terezín. Tyto akreditované třídní semináře *Jak vyučovat o holocaustu* jsou pořádány již od roku 2000 ve spolupráci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Vzdělávacího a kulturního centra Židovského muzea v Praze, Muzea romské kultury a Památníku Terezín. Mimo jiné historik MRK také pravidelně přednáší pro studenty Kabinetu multikulturní výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. MRK též pro žáky základních škol pořádá přednášky a besedy živá paměť, akci Jom ha-šoa (veřejné čtení jmen obětí holocaustu) a pořádá putovní výstavy. V rámci muzea také pořádá lektorské programy pro děti a studenty pedagogických vysokých škol.

Národní muzeum při přípravě výstavních plánů, doprovodných programů k výstavám, přednášek a akcí, autoři a kurátoři Náprstkova muzea při Národním muzeu akceptují skutečnost, že výchovu a vzdělávání je směřována i k etnické a náboženské toleranci, s cílem eliminovat řadu negativních společenských jevů jako je rasismus a xenofobie, souvisejících s extremismem. Což je důležité při všech koncipování akcí a programů. Právě Náprstkovo muzeum má jako jednu z hlavních činností seznamování s kulturou, náboženstvím, historií a současností národů a etnik jiných zemí, zejména mimoevropských, čímž významně působí na školní děti.

2.2.	Vytváření vzdělávacích a osvětových materiálů	Trvale	MPSV, MŠMT, MZ, MLP			
-------------	--	---------------	----------------------------	--	--	--

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Součástí všech vzdělávacích aktivit MPSV (viz bod 1.2.3.) je i problematika práv dítěte. V lednu 2014 byl spuštěn informační portál

www.pravonadetstvi.cz v rámci aktivity 08 IP MPSV „Národní kampaň (iniciativa) Právo na dětství“, který se zaměřuje zejména na šíření informací týkajících se práv dětí zakotveným v Úmluvě o právech dítěte a v Národní strategii ochrany práv dětí. Obsah portálu je aktualizován a doplňován o další vzdělávací i osvětové materiály. Součástí webu jsou rubriky zaměřené na děti, rodiče a širokou veřejnost i odborníky. Rubrika cílená na děti jim představuje jejich práva v kontextu obtížných životních situací, kterým mohou v životě čelit (např. konfliktní situace doma, rozvod rodičů, strach z trestu, strach jít do školy, jednání s pracovníky OSPOD a riziko odebrání dítěte z péče rodiny, umístění do NRP či do ústavní výchovy). Rubrika zaměřená na rodiče a veřejnost informuje tyto cílové skupiny o službách, které mohou napomáhat řešení obtížné situace rodiny.

Dále se na tuto oblast zaměřovala kampaň „Právo na dětství“ prostřednictvím níž byla oslovena široká veřejnost. Jejím hlavním posláním bylo šířit myšlenku, že každé dítě patří do rodiny. Cílem kampaně bylo podnítit celospolečenskou diskusi na toto téma a zapojit do systémových změn odbornou i laickou veřejnost. Očekávaným výstupem kampaně bylo zvýšení povědomí veřejnosti o problematice ohrožených dětí a rodin a o transformaci systému, včetně zvýšení zájmu veřejnosti o NRP. Kampaň měla tematické okruhy „Dítě jako subjekt práva“, „Prevence v biologické rodině“, „Podpora pěstounské péče“, „Systém po transformaci“ a tím, že každý okruh měl svého ambasadora. Součástí kampaně byly aktivity jako tiskové konference a publikace článků na téma práva dětí, dále odborné konference a veřejné prezentace, videa pro odbornou a laickou veřejnost, tvorba a administrace e-learningových modulů, putovní interaktivní výstavy ve vybraných městech, akce na školách zaměřené na aktivní participaci dětí při rozhodování o záležitostech, které se jich týkají. Kampaň byla oficiálně představena veřejnosti dne 30. 4. 2015 na tiskové konferenci MPSV a ukončena 31. 10. 2015.

MŠMT: Pracovníci resortu společně s Národním ústavem pro vzdělávání (dále jen „NÚV“) vychází při tvorbě metodických materiálů z aktuálního znění rámcových vzdělávacích programů (dále jen „RVP“), které zahrnují otázku práv dětí v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

2.3.	Národní iniciativa Právo na dětství	Od roku 2012	MPSV			
2.3.1.	Zpracování komunikační strategie národní iniciativy	06/2013	MPSV	IP MPSV	0,8	Zpracovaná komunikační strategie (1)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Součástí IP MPSV byla klíčová aktivita 08 „Národní kampaň (iniciativa) Právo na dětství“. V období ledna – března 2014 byla vytvořena externím dodavatelem (Společností Idealisti s.r.o.) komunikační strategie, která byla následně zpracována jako součást zadávací dokumentace na realizaci kampaně. Jako dodavatel byla vybrána společnost McCann Erickson. Kampaň měla stanovená hlavní komunikační témata a pro ně byli vybráni ambasadoři. Těmito tématy byly „Dítě jako subjekt práva“ (ambasador Petr Zmuda), „Prevence v biologické rodině (ambasadorka Elena Turnovská), téma „Podpora pěstounské péče (ambasadorka Hana Jurandová) a téma „Systém po transformaci“ (ambasador David Beňák). Úkolem ambasadorů bylo prezentovat téma směrem k veřejnosti.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
2.3.2.	Podpora projektů zaměřených na zvyšování povědomí o právech dítěte mezi dětmi i dospělými	12/2015	MPSV	FM EHP	5,0	Realizované projekty (2)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: MPSV zpracovalo a předložilo projekt CZ04 „*Children and Youth at Risk*“ (dále jen „program CZ04“) v rámci dalšího programovacího období Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska (dále jen „FM2 EHP/Norsko“). Projekt byl schválen v dubnu 2013. Součástí programu CZ04 je Malé grantové schéma, které je realizováno za účelem zvýšení kvality a efektivitu systému péče o děti, zajištění jejich ochrany při zohlednění názorů relevantních klíčových aktérů a společnosti jako celku zjištěných prostřednictvím participativní diskuse. MF vyhlásilo ve spolupráci s MPSV 11. července 2014 výzvu k předkládání žádostí o grant v rámci Malého grantového schématu. Celkem bylo předloženo 37 žádostí o grant. Hodnotící komisí bylo doporučeno k podpoře 11 žádostí, které byly následně schváleny MF. Realizováno je nyní vybraných 11 projektů, a to do konce roku 2016 s tím, že jejich realizátoři budou mít možnost požádat o prodloužení projektů do dubna 2017.

Další částí projektu CZ04 byl projekt „*Kodifikace právní úpravy podpory rodin, náhradní rodinné péče a systému péče o ohrožené děti*“. Samotný projekt byl schválen v roce 2013 a obsahoval šest klíčových aktivit. Šestou aktivitou projektu byla komunikační kampaň ke zvýšení informovanosti veřejnosti o legislativních změnách v oblasti podpory ohrožených dětí a rodin.

Na zvyšování povědomí o právech dítěte mezi dětmi a dospělými se zaměřuje informační portál www.pravonadetstvi.cz, který vznikl v rámci IP MPSV, kde jsou pro děti i dospělé vytvořené speciální rubriky zaměřené na práva dítěte a na péči o ohrožené děti. V rámci aktivity 08 se uskutečnila kampaň „*Právo na dětství na školách*“, jejímž stěžejním tématem bylo heslo „*Nemluvím, stejně mě neposlouchají*“. Cílovou skupinou kampaně byli žáci tříd II. stupně ZŠ. V rámci spolupráce se školami byl vytvořen metodický balíček pro učitele tak, aby jej využili při výuce v rámci osnov pro 6. až 8. třídu ZŠ v rámci sekce Lidská práva, Občanská výchova nebo Osobnostní a sociální výchova. Kromě balíčku byl vytvořen interaktivní úkol pro zapojení celé třídy, případně školy, který by měl být na konci vyhodnocen a oceněn. Žáci tak mají možnost se seznámit se základními informacemi týkajícími se problematiky práv dětí.

2.3.3.	Zřízení a provoz webových stránek www.pravonadetstvi.cz	12/2014	MPSV	IP MPSV	2,4	Funkční webové stránky (1) a stránky na sociálních sítích (3)
--------	--	---------	------	---------	-----	---

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V rámci IP MPSV byly vytvořeny a od ledna 2014 spuštěny webové stránky www.pravonadetstvi.cz, kde jsou zveřejněny veškeré výstupy IP MPSV. Stránky jsou aktualizovány o nové výstupy (např. výzkumné studie, analýzy a metodické materiály). Portál je rozdělen do několika tematicky zaměřených sekcí a zaměřuje se na základní cílové skupiny, mezi něž patří děti a rodiče, široká veřejnost a odborníci. Prostřednictvím portálu byl také zveřejňován elektronický E-bulletin obsahující aktuální informace o projektu a o dalších aktivitách v rámci transformace systému péče o ohrožené děti. Tyto informace byly formou E-bulletinu 1x měsíčně předávány ministerstvům, samosprávám krajů a obcí, OSPOD, poskytovatelům sociálních služeb a dalších služeb pro rodiny s dětmi.

2.4.	Realizace národní kampaně Právo na dětství	2012 – 2014	MPSV			
2.4.1.	Realizace národní kampaně Právo na dětství	12/2014	MPSV	IP MPSV	23,0	Realizovaná národní kampaň Právo na dětství (1)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Přípravy před spuštěním kampaně „*Právo na dětství*“ probíhaly v průběhu roku 2014. Cílem kampaně bylo podnítit celospolečenskou diskusi na toto téma a zapojit do systémových změn odbornou i laickou veřejnost. Kampaň měla zvýšit povědomí veřejnosti o problematice ohrožených dětí a rodin a podpořit transformaci systému, včetně zvýšení zájmu o NRP. Kampaň se zaměřovala na tematické okruhy „Dítě jako subjekt práva“, „Prevence v biologické rodině“, „Podpora pěstounské péče“, „Systém po transformaci“. Její součástí byly aktivity jako tiskové konference a publikace odborných článků na téma

práva dětí, dále odborné konference a veřejné prezentace, videa pro odbornou a laickou veřejnost, tvorba a administrace e-learningových modulů, putovní interaktivní výstavy ve vybraných městech, akce na školách zaměřená na aktivní participaci dětí při rozhodování o záležitostech, které se jich týkají. Samotná kampaň byla oficiálně představena veřejnosti dne 30. 4. 2015 na tiskové konferenci MPSV, které se účastnila i ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová, a ukončena byla k 31. 10. 2015.

2.5.	Zavedení výuky o Úmluvě do školních osnov	2014	MŠMT			
2.5.1.	Úprava rámcových vzdělávacích programů	08/2014	MŠMT	Bez dopadu	0	Upravené rámcové vzdělávací programy (3)

Plnění: Úkol je splněn.

MŠMT: Úmluva o právech dítěte byla včleněna do RVP, kde je součástí tematického okruhu *Výchova k občanství* pro II. stupeň ZŠ (tematické okruhy: Člověk ve společnosti a Člověk, stát a právo). Úmluva o právech dítěte je obsažena v RVP pro všechny stupně a typy vzdělávání.

Cíl 3: Vytváření příležitostí pro děti a mladé lidi účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají/které je ovlivňují

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
3.1.	Prosazování účasti dětí	Trvale	Všechny rezorty			
3.1.1.	Ustavení multidiscipinární pracovní skupiny zabývající se reformou systému ochrany práv dětí a otázkou zapojení dětí do tohoto procesu	12/2012	MPSV, MLP, MŠMT, MZ	Bez dopadu	0	Ustavená pracovní skupina (1), výstupy činnosti

Plnění: Splněno částečně.

MPSV: Otázkou participačních práv se na národní úrovni v rámci koordinace plnění úkolů vyplývajících ze Strategie a Akčního plánu zabývá platforma „Meziresortní koordinační skupina k transformaci systému péče o ohrožené děti“ (dále jen „MKS“), která je nezávislým, iniciačním a poradním orgánem MPSV v oblasti zajištění ochrany práv dětí. Tato platforma předkládá náměty na řešení problematiky transformace systému péče o ohrožené děti a konzultuje je s relevantními orgány a organizacemi, napomáhá osvětě, informovanosti a prezentaci transformace systému péče ohrožené děti, zaujímá stanoviska k návrhům opatření, která se týkají problematiky transformace systému. Předsedkyní platformy je ministryně práce a sociálních věcí a jejími členy jsou zástupci MPSV, MŠMT, MV, MS, MZ, MMR, MF, Probační a mediační služby ČR, Nejvyššího státního zastupitelství, Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR a NNO.

MLP: Otázkami participace dítěte se dlouhodobě zabývá Výbor pro práva dítěte, který je jedním z pracovních orgánů Rady vlády ČR pro lidská práva.

3.2.	Podpora systémů a opatření	2012 - 2014	MPSV			
3.2.1.	Revize právních a metodických úprav a pracovních postupů v procesech, v nichž je rozhodováno o dítěti, s cílem zabezpečit účast dítěte.	6/2015	MPSV, MS, MV, MŠMT, MZ, MLP	Bez dopadu	0	Souhrnná mezirezortní zpráva o revizi právních a metodických úprav (včetně návrhů na jejich úpravu) (1)

Plnění:

MPSV: Od 1. 1. 2014 vstoupil v účinnost zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* (dále jen „občanský zákoník“), který v § 867 odst. 2 nově stanoví, že zatímco u dětí do 12 let je na uvážení soudce, zda je dítě schopno vytvořit si vlastní názor, u dítěte nad 12 let věku se má za to, že je schopné informaci přijmout, vytvořit si vlastní názor a tento sdělit. Tím se posiluje role dětí starších 12 let, jenž bude muset soud před rozhodnutím, které se dotýká zájmu dítěte, vždy náležitě děti informovat a vyslechnout.

Od 1. 1. 2014 rovněž vstoupil v účinnost zákon č. 292/2013 Sb., *o zvláštních řízeních soudních*, který v § 20 odst. 4 výslovně stanoví, že dítě, které je schopno chápat situaci, má mít v soudním řízení, které se ho týká, zaručeno právo dostávat příslušné informace o soudním řízení a být informováno o možných důsledcích vyhovění jeho názoru a o možných důsledcích soudního rozhodnutí. Právo nezletilého dítěte být konzultováno a moci vyjádřit svůj názor je obsaženo v § 100 zákona č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*. MPSV provedlo interní revizi právních a metodických úprav a pracovních postupů

v návaznosti na výše uvedené legislativní změny.

MZ: Zákon č. 372/2011 Sb., *o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování* zabezpečuje účast dítěte na rozhodování v rámci poskytování zdravotních služeb. Při poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi je třeba zjistit jeho názor na poskytnutí zamýšlené zdravotní služby, jestliže je to přiměřené rozumové a volní vyspělosti jeho věku.

MŠMT: Účast dětí v rozhodování o záležitostech, které se jich týkají, je prosazována prostřednictvím *standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče*.

MS: V oblasti prosazování účasti dětí při rozhodování záležitostí, které se jich týkají, je možné odkázat na účinnou právní úpravu občanského zákoníku, například na ustanovení upravující osvojení, práva a povinnosti rodičů a dětí a jiné:

- § 806, 808 – souhlas dítěte s osvojením (dítě starší 12 let);
- § 836 – povinnost osvojitele informovat osvojence o skutečnosti adopce, jakmile to je vhodné, nejpozději do zahájení školní docházky;
- § 838 – právo osvojence seznámit se s obsahem spisu, který byl veden v řízení o jeho osvojení;
- § 863 a § 862 – nutnost souhlasu dítěte staršího 15 let při změně jeho jména;
- § 867 a § 875 – vlastní názor a sdělení názoru dítěte – poskytování informací dítěti ze strany soudu a rodičů před rozhodnutím, které se týká zájmu dítěte;
- § 973 písm. b) – názor dítěte při rozhodnutí o ústavní výchově.

MMR: Účast dětí v rozhodování o záležitostech, které se jich týkají, je podporována prostřednictvím dotačního titulu č. 2 *Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci* v rámci Programu obnovy venkova. Prostřednictvím něj jsou podporovány akce s výstupy sloužícími převážně dětem a mládeži, na jejichž výběru a přípravě (resp. realizaci) se děti a mládež prokazatelně podílely (resp. budou podílet), a které jsou zaměřené:

- Obnova údržbu venkovské zástavby a občanské vybavenosti (např. školy, předškolní zařízení, kulturní zařízení);
- Úpravu veřejných prostranství;
- Obnovu a zřizování veřejné zeleně;
- Reprodukci nebo vybudování zařízení pro volnočasové aktivity (hřiště, klubovky, cyklostezky, bruslařské dráhy, naučné stezky).

MLP: Otázce prosazování práva dětí a mladých lidí účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají či je ovlivňují, se systematicky věnuje Výbor pro práva dítěte Rady vlády ČR pro lidská práva.

3.2.2.	Realizace srovnávacích projektů, které vyspecifikují možné přístupy a postupy pro zapojování dětí do rozhodovacích procesů	12/2014	MPSV	FM EHP	5,0	Realizované projekty (2)
--------	--	---------	------	--------	-----	--------------------------

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Prosazování účasti dětí bylo dílčím tématem projektu MPSV „Kodifikace právní úpravy podpory rodin, náhradní rodinné péče a systému péče o ohrožené děti“ financovaného z mechanismu FM2 EHP/Norsko. Jedním z výstupů projektu byla v roce 2014 analýza s názvem „Účast dítěte (participační práva) v rozhodovacích procesech v sociálně-právní ochraně dětí s důrazem na judikaturu Ústavního soudu“, kterou zpracovala doc. JUDr. Helena Hofmannová, Ph.D. Cílem analýzy bylo poskytnout přehled o nejdůležitějších zásadách naplňování participačních práv dítěte a problémech s jejich realizací v ČR. Analýza vychází z otázek, které posuzoval Ústavní soud ve své judikatuře a zabývá se jeho postupy při interpretaci a aplikaci principu účasti dítěte. Analýza je zveřejněná na informačním portále www.pravona-detstvi.cz.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
3.2.3.	Realizace projektů zaměřených na vytvoření zapojení dětí při přijímání systémových opatření	12/2014	MPSV	FM EHP	5,0	Realizované projekty (2)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Projekty byly realizovány v rámci programu CZ04 za podpory Malého grantového schématu FM2 EHP/Norsko. V roce 2014 byla vyhlášena výzva k předkládání projektů, samotná realizace projektů byla zahájena v roce 2015. V rámci výběrového dotačního řízení bylo vybráno 10 projektů, jejichž ústřední myšlenkou byla ochrana zájmů a práva dítěte a aktivní zapojení dětí do rozhodování, která se jich týkají. Některé projekty byly zaměřeny na zvýšení povědomí široké veřejnosti o právech dítěte a o situaci ohrožených dětí s využitím mediálních kampaní, které byly šířeny prostřednictvím sociálních sítí a webových stránek, tisku a dalších propagačních akcí. Projekty usilovaly o změnu pohledu dospělých (rodičů, profesionálů v přímé práci) na děti, které jsou často vnímány jako pasivní příjemci zpráv, přitom mají právo být aktivním účastníkem ve věcech, které se jich týkají. Část projektů se zaměřovala na vytváření specifických komunikačních a koordinačních strategií pro přímou práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami, které by umožňovaly dětem aktivní participaci při řešení jejich obtížné životní situace. Vytvořené metodiky práce s ohroženými dětmi budou následně v praxi ověřovány. Výstupem takto zaměřených projektů budou metodické materiály pro pracovníky v přímé práci s dětmi.

3.3.	Rozvoj kompetencí pracovníků a pracovníků s cílem předcházet předsudkům	2012 – 2015	MPSV, MS, MV, MŠMT, MZ			
-------------	--	--------------------	-------------------------------	--	--	--

Plněno: Průběžně plněno

MPSV: MPSV zajišťuje rozvoj kompetencí pracovníků OSPOD v rámci jejich příprav na zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků. Průřezovým tématem, které se prolíná napříč všemi předměty přípravy, je téma rovného zacházení při práci s ohroženými dětmi a rodinami. Příprav ke zkouškám zvláštní odborné způsobilosti se účastní pracovníci OSPOD vykonávající tuto agendu při obecních úřadech obce s rozšířenou působností nebo při krajských úřadech. Účastníky příprav jsou nejen noví pracovníci zařazení k výkonu SPO, ale i zaměstnanci, kteří zkoušky odborné způsobilosti v minulosti již absolvovali, avšak s delším časovým odstupem. V průměru se příprav a zkoušek odborné způsobilosti ročně zúčastní kolem 60 až 100 pracovníků OSPOD. Dále byly pro pracovníky OSPOD realizovány semináře v rámci IP MPSV. Celkem bylo v průběhu realizace projektu realizováno 33 seminářů na území 13 krajů s účastí 1081 osob.

K rozvoji kompetencí pracovníků OSPOD a pověřených osob k výkonu SPO přispěla také standardizace výkonu SPO, jejímž dílčím cílem bylo zabezpečit kvalitní, transparentní a nediskriminující systém práce s ohroženými dětmi a rodinami. Povinnost řídit se standardy kvality vyplývá pro OSPOD a další

pověřené osoby k výkonu SPO z ustanovení § 9a odst. 3 ZSPOD a z prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 473/2012 Sb. V Příloze č. 1, č. 2 a č. 3 této vyhlášky jsou rozpracovány tři kategorie standardů kvality SPOD, včetně kritérií jejich naplňování, která jsou východiskem jak pro implementaci standardů v praxi, tak i pro provádění kontrol a inspekci jejich naplňování. Vytvořený systém standardů kvality byl v roce 2014 pilotně ověřen v Olomouckém a v Pardubickém kraji. V návaznosti na povinnost řídit se při výkonu SPO standardy kvality musí jednotlivá pracoviště OSPOD vytvářet vlastní metodické pokyny a vnitřní směrnice popisující postupy jejich práce uplatňované při výkonu SPO. Tyto vnitřní předpisy musí respektovat principy rovného zacházení.

V souvislosti s naplňováním standardu kvality č. 6 *Profesní rozvoj zaměstnanců* musí mít OSPOD vypracovaná pravidla týkající se profesního rozvoje a vzdělávání zaměstnanců zařazených k výkonu SPO. Nadřízený zaměstnanců by měl minimálně 1x ročně hodnotit jejich pracovní výkon, zjišťovat jejich vzdělávací potřeby, upozorňovat je na nedostatky a vytvářet individuální vzdělávací plán s každým z nich, který by měl vést k naplnění jejich rozvojových potřeb a cílů. V návaznosti na tento plán je také zaměstnavatel povinen zajistit vzdělávání pracovníků v rozsahu minimálně 6 pracovních dnů za kalendářní rok, a to formou účasti pracovníků na kurzech akreditovaných u MPSV. Součástí vzdělávání mohou být kurzy zaměřené na problematiku rovného zacházení a prevence diskriminace při práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami.

MŠMT: Tento požadavek je zahrnut do systému zvyšování kvalifikace v rámci kariérního řádu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků škola školských zařízení probíhá průběžně. V současnosti NIDV mapuje potřebu speciálních vzdělávacích programů pro pracovníky zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy vzhledem ke specifitě jejich klientů. Aplikace vzdělávacích aktivit do praxe je plánována na 31. 8. 2015. Vzdělávací program zaměřený na Standardy kvality péče v ústavní výchově – úvodní školení bylo plánované na červen 2015.

MS: Tento úkol je plněn průběžně. Justiční akademie ČR pořádá každoročně seminář „Úvod do romistiky“, který účastníkům představuje základní romské historie, kultury a jazyka. Účastníci se dozvěděli zajímavosti o fungování romské rodiny a o sociokulturních odlišnostech život Romů. Seminář je koncipovaný jako vhodný pro všechny soudce a státní zástupce, zvláště pak je vhodný pro soudce z opatrovnických, exekučních a trestních úseků.

3.3.1.	Vytvoření manuálu přímé práce s klienty pro OSPOD	06/2013	MPSV	IP MPSV	0,2	Manuál přímé práce OSPOD s klienty (1)
--------	---	---------	------	---------	-----	--

Plnění: Splněno jinak.

MPSV: Oblast přímé práce s klienty pro OSPOD je upravována v dílčích metodických materiálech a instrukcích MPSV. V letech 2014 a 2015 MPSV vytvořilo a publikovalo v rámci IP MPSV tyto manuály:

- Manuál implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte;
- Manuál implementace standardů kvality sociálně - právní ochrany pro OSPOD;
- Manuál implementace standardů kvality sociálně - právní ochrany pro pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí;
- Manuál implementace standardů kvality sociálně - právní ochrany pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc;
- manuály k provádění kontrol a inspekci kvality sociálně-právní ochrany dětí.

3.3.2.	Realizace vzdělávacích programů zaměřených na zjišťování názoru dítěte v rozhodovacích procesech	12/2014	MPSV, MS, MV	FM EHP	6,5	Realizace vzdělávacích programů (6)
--------	--	---------	--------------	--------	-----	-------------------------------------

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V resortu MPSV představuje rozvoj vzdělávání v oblasti participace dítěte v rozhodovacích procesech samostatné téma v oblastech podpory Malého grantového schématu programu CZ04 v rámci FM2 EHP/Norsko (viz též bod 2.3.2. výše), které je realizováno za účelem zvýšení kvality a efektivity systému péče o ohrožené děti a zajištění jejich ochrany při zohlednění názorů relevantních klíčových aktérů a společnosti jako celku zjištěných formou participativní diskuse. Celkem bylo v rámci něj podpořeno 11 projektů zaměřených na informační kampaně, vzdělávání a osvětovou činnost zaměřenou na zjišťování názoru dítěte. Projekty by měly být realizovány do roku 2016 s tím, že jejich realizátoři budou mít možnost požádat o jejich prodloužení do dubna 2017.

MV: V resortu MV je otázka řešena v rámci rozvoje kompetencí pracovníků a pracovníc. Toto téma obsahuje i vstupní vzdělávání pro nové úředníky MV a Základní odborné přípravy policistů. V oblasti soudnictví je úkol naplňován prostřednictvím vzdělávacích programů realizovaných Justiční akademii ČR.

MŠMT: MŠMT zahrnuje požadavek na realizaci vzdělávacích programů do systému zvyšování kvalifikace v rámci připravovaného karierního řádu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení probíhá průběžně. V současné době NIDV mapuje potřebu speciálních vzdělávacích programů pro pracovníky zařízení ústavní a ochranné výchovy vzhledem ke specifčnosti jejich klientů.

MS: Úkol je plněn průběžně v rámci níže uvedených vzdělávacích programů pořádaných Justiční akademii ČR:

- Psychologie výslechu dítěte. Koná se každoročně 2 x, Kroměříž, Praha (přednáší klinická psycholožka a soudní znalkyně v jedné osobě. Obsah: problematika výslechu dítěte (vedení výslechu, problematika věrohodnosti výpovědi apod.)
- Kolokvium ke střídavé výchově, Brno, 3. 12. 2014, na semináři vystoupila klinická psycholožka a mluvila mimo jiné i o tom, jak zjišťovat názor dítěte na střídavou výchovu. Seminář se bude opakovat také v červnu 2015 v Praze.
- Tříhodinová přednáška dr. Klimeše Mechanismus rozvodu z pohledu psychologa, způsoby výslechu nezletilce před soudem + využití mediace (Klimeš), na semináři Rodinné právo pro opatrovnické soudce, Praha, Kroměříž.

3.4.	Komplexní právní úprava práva dítěte být slyšeno	2014 - 2016	MS, MPSV			
3.4.1.	Zpracování věcného záměru novelizací právních předpisů vztahujících se k účasti dítěte na rozhodovacích procesech, případně zcela nové komplexní právní úpravy	12/2015	MS, MPSV	Bez dopadu	0	Zpracovaný věcný záměr právní úpravy (1)

Plnění: Průběžně plněno.

MS: S účinností od 1. ledna 2014 byla rozšířena a doplněna zákonná úprava účasti dítěte na rozhodovacích procesech v souvislosti s nabytím účinnosti občanského zákoníku a dalších doprovodných zákonů. V občanském zákoníku jsou participační práva dítěte zakotvena zejména v následujících ustanoveních:

§ 806 – nezbytnost osobního souhlasu dítěte staršího 12 let k rozhodnutí o jeho osvojení;

§ 807 odst. 2 – je-li to možné, je soud povinen vyslechnout v řízení o osvojení i dítě mladší 12 let a vzít zřetel na jeho vyjádření s ohledem na stupeň jeho duševního vývoje;

§ 811 odst. 2 – zakotvení zákazu, aby zástupce nezletilého rodiče, který nenabyl plné svéprávnosti, jednal za nezletilého rodiče ve věci udělení souhlasu k osvojení jeho dítěte;

§ 867 – stanovení povinnosti soudu poskytnout dítěti potřebné informace před jakýmkoliv rozhodnutím, které se dotýká zájmu dítěte, za tím účelem, aby si dítě mohlo vytvořit vlastní názor a tento sdělit, dále zakotvení vyvratitelné právní domněnky, podle které se má o dítěti starším 12 let za to, že je schopno informace přijmout, vytvořit si vlastní názor a tento sdělit;

§ 875 odst. 2 - stanovení povinnosti rodičů sdělit dítěti potřebné informace před jakýmkoliv rozhodnutím, které se dotýká zájmu dítěte, za tím účelem, aby si dítě mohlo vytvořit vlastní názor o dané záležitosti a sdělit ho rodičům. Názoru dítěte věnují rodiče patřičnou pozornost a berou názor dítěte při svém rozhodování v úvahu;

§ 880 odst. 2 – povinnost rodičů vzít v úvahu názor dítěte při rozhodování o jeho vzdělání nebo pracovním uplatnění.

V novém zákoně č. 292/2013 Sb., *o zvláštních řízeních soudních* je v ustanovení § 20 odst. 4 zakotvena povinnost soudu zajistit, aby nezletilé dítě, které je účastníkem soudního řízení, a které je schopno pochopit situaci, dostalo v řízení potřebné informace o soudním řízení, o možných důsledcích vyslovení svého názoru a důsledcích soudního rozhodnutí. Vedle toho zůstává nedotčena obecná úprava povinnosti soudu zjistit názor nezletilého dítěte, které je účastníkem občanského soudního řízení, podle § 100 odst. 3 občanského soudního řádu.

V návaznosti na ustanovení § 867 občanského zákoníku bylo provedeno doplnění § 8 odst. 3 ZSPOD, který upravuje povinnosti OSPOD poskytnout dítěti informace o soudním nebo správním řízení, jehož je nezletilé dítě účastníkem. I zde bylo upřesněno, že o dítěti starším 12 let se má za to, že je schopno informace přijmout, vytvořit si vlastní názor a sdělit ho při jednání s OSPOD.

V souvislosti s úpravou osvojení v novém občanském zákoníku byla zákonem č. 312/2013 Sb. provedena rovněž významná novelizace zákona č. 301/2000 Sb., *o matrikách, jménu a příjmení*. Nově bylo zakotveno oprávnění osvojeného dítěte staršího 12 let nahlížet do sbírky listin vztahujících se k osvojení, pokud nebylo soudem rozhodnuto o utajení osvojení, a dále oprávnění dítěte staršího 12 let nahlížet do sbírky listin vztahujících se k narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby (§ 8a odst. 3, 4).

Lze konstatovat, že úkol byl plněn v rámci přípravy zákonné úpravy související s rekonstrukcí soukromého práva, která nabyla účinnosti od 1. 1. 2014. Úpravu participačních práv dětí v této nové zákonné úpravě je možné hodnotit jako dostatečnou a vzhledem k tomu není nutné připravovat novou komplexní právní úpravu participačních práv dětí.

Cíl 4: Vyrovnaní příležitostí pro děti a mladé lidi ze znevýhodněného sociálního prostředí

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
4.1.	Vznik a realizace plánu prevence diskriminace	2013 – 2018	MPSV, MLP			
Plnění: Průběžně plněno.						
Prevenici diskriminace se v rámci své resortní působnosti věnuje jak Úřad vlády, tak MŠMT, MPSV a další.						
4.1.1.	Vyrovnaní příležitostí v přístupu ke vzdělávání u dětí	08/2015	MŠMT, MLP	Bez dopadu – změna alokace	0	Realizace opatření Strategie boje proti sociálnímu vyloučení, Konceptce romské integrace (2) Realizace místních strategií sociálního začleňování v oblasti podpory vzdělávání a kombinované sociálně-vzdělávací intervence (1)

Plnění: Průběžně plněno.

MŠMT: Prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen „OP VVV“) bude MŠMT v rámci rozvoje klíčových kompetencí u dětí posilovat školy, školská zařízení a další organizace ve vzdělávání v oblasti začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami s ohledem na odstranění selektivity ve vzdělávacím systému, a to zaváděním vyrovnávacích a podpůrných opatření, rozvojem školských poradenských pracovišť, zlepšováním sociálního klimatu a rozvojem diferenciované výuky. Paralelně budou podpořeny nástroje pro zvýšení kvality systému pedagogicko-psychologického poradenství k zajištění lepšího diagnostikování individuálních potřeb dětí.

MLP: V průběhu roku 2014 probíhala na základě usnesení vlády č. 462 ze dne 14. června 2012 evaluace plnění opatření *Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011 – 2015*, která se zaměřovala na eliminaci sociálního vyloučení a chudoby v sociálně vyloučených lokalitách. V lednu 2015 byla vládou schválena *Zpráva o naplňování Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011 a 2015*, v níž bylo při vyhodnocení opatření v oblasti vzdělávání konstatováno, že se situace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami od roku 2011 výrazně nezlepšila. Kladně byla hodnocena novelizace zákona č. 561/2004 Sb., *o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání* (dále jen „školský zákon“), která přinesla novou kategorizaci žáků se speciálními potřebami, kteří se již nedělí dle druhu diagnózy, ale podle potřebnosti podpůrných opatření ve stupních 1 – 5. Vznikl také v rámci projektu RAMPS VIP III návrh pětistupňové míry podpůrných opatření a řada metodických materiálů pro školská poradenská zařízení. Byl také vytvořen katalog podpůrných opatření, který by měl školám sloužit v návaznosti na doporučení školských poradenských zařízení k uplatňování nejjvhodnější formy podpory pro konkrétního žáka. V návaznosti na novelu školského zákona jsou připravované novely vyhlášek 72/2005 Sb. a 73/2005 Sb. Je však nutné ještě dořešit otázku financování regionálního školství tak, aby školy obdržely finanční prostředky na realizaci podpůrných opatření. Pozitivně bylo hodnoceno i přijetí Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 v listopadu 2014, jejíž prioritou 3. 1. je „*Snižování nerovnosti ve vzdělání*“. Strategie se také zaměřuje na zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a rané péče.

Podpora vzdělávání a vyrovnaní příležitostí v přístupu ke vzdělávání u znevýhodněných dětí na místní byla rovněž součástí lokálních strategií sociálního začleňování, které vznikají na úrovni obcí, v nichž působí Agentura pro sociální začleňování (dále jen „ASZ“). V roce 2014 působila v 26 lokalitách, v roce

2015 působila v 36 lokalitách. V rámci podpory vzdělávání sociálně-znevýhodněných dětí prosazuje kombinovanou sociálně-pedagogickou intervencí. Za účelem rozšíření tohoto typu intervence publikovala v roce 2014 ASZ „Metodiku kombinované sociálně pedagogické intervence“ a publikaci „Dobrá praxe kombinované sociálně pedagogické intervence“.

4.2.	Rozvoj kompetencí pracovníků a pracovníků	2013 - 2015	MPSV, MŠMT, MV, MZ, MS			
4.2.1.	Realizace vzdělávacích programů pro pracovníky OSPOD, v němž bude zohledněna otázka práce s dětmi ze znevýhodněného sociálního prostředí	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 16.1.	0	Realizovaný vzdělávací program pro pracovníky OSPOD (2000 osob)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Otázka práce s dětmi ze znevýhodněného sociálního prostředí byla zohledněna ve vzdělávacích programech realizovaných v rámci aktivity 06 IP MPSV *Vytvoření vzdělávacích programů, vzdělávání vybraných cílových skupin* (viz aktivita 1.2.3.). Pro pracovníky OSPOD bylo zorganizováno celkem 33 seminářů na území 13 krajů s celkovou účastí 1081 osob.

MV: V rezortu MV jsou vzdělávací programy podporovány dotacemi z Programu prevence kriminality. Příjemci podpory jsou kraje, obce, realizátory projektů příspěvkové organizace krajů a obcí a nevládní subjekty.

MS: Úkol je plněn průběžně v součinnosti s jinými rezorty a zároveň prostřednictvím vzdělávacích programů zaměřených na prevenci diskriminačních postojů realizovaných Justiční akademií ČR.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
4.3.	Podpora a rozvoj služeb a sociální práce	Od roku 2012	MPSV, MLP			
4.3.1.	Zpracování analýzy služeb pro děti ze znevýhodněného sociálního prostředí (součást komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti – aktivita 8.2.1.)	12/2013	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.1.	0	Zpracovaná část komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti zabývající se službami pro děti ze znevýhodněného sociálního prostředí (1)

Plnění: Úkol je splněn.

MPSV: Úkol byl realizován v roce 2013 v rámci IP MPSV jako součást komplexní analýzy sítě služeb pro rodiny s dětmi. Závěrečná zpráva z analýzy byla zveřejněna v roce 2014 a je dostupná na webu MPSV (odkaz <http://www.mpsv.cz/files/clanky/17905/analiza.pdf>). Zabývá se dostupností služeb i z hlediska dětí ze znevýhodňujícího sociálního prostředí.

4.3.2.	Definice metod sociální práce a služeb pro děti a mladé lidi ze znevýhodněného sociálního prostředí včetně pilotního ověření	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.2.	0	Vytvořené metodiky práce a model sítě služeb pro děti a mladé lidi ze znevýhodněného sociálního prostředí
--------	--	---------	------	----------------------------	---	---

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Metody sociální práce (vyhodnocení situace dítěte a rodiny, tvorba IPOD, případové konference) byly legislativně ukotveny v novele ZSPOD. V průběhu roku 2013 byly v rámci IP MPSV pilotovány nové metody vyhodnocování a přípravy IPOD v 5 krajích. Výstupy pilotáže byly v roce 2014 využity pro tvorbu metodických materiálů, konkrétně *Manuálu implementace vyhodnocování situace dítěte a rodiny a tvorby individuálního plánu ochrany dítěte*. Praktické postupy k realizaci případových konferencí jsou zpracovány v *Manuálu k případovým konferencím*.

V roce 2014 se MPSV zabývalo v rámci IP MPSV aplikací rodinných konferencí v českém prostředí, kdy byl pro aplikaci vybrán model nizozemské centrály Eigen Kracht. Metoda byla pilotována v období od 2014 do podzimu 2015 v 8 krajích ČR s cílem obohatit možnosti práce s rodinou a vytvořit funkční podobu modelu pro prostředí ČR. Zavedení této inovativní metody v praxi bude mít pozitivní dopady i na situaci dětí a lidí ze znevýhodněného sociálního prostředí.

Aktivita 04 IP MPSV *Podpora rozvoje služeb pro ohrožené děti a rodiny* se zaměřovala na rozvoj služeb pro ohrožené děti a rodiny. V rámci ní byl definován minimální rámec sítě služeb pro práci s dětmi a rodinami, které by měly aktivně působit proti sociálnímu vyloučení rodin a dětí. Byla vytvořena optimální síť služeb fungujících na multidisciplinárním základě. Síť služeb byla v letech 2013 – 2015 v praxi pilotně ověřována v Karlovarském a Pardubickém kraji. Součástí ověření byla i specifika práce s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí.

4.3.3.	Pilotní realizace sítě služeb v lokálních partnerstvích	12/2014	MLP, MPSV, MV	Bez dopadu – změna alokace	0	Realizace opatření Strategie boje proti sociálnímu vyloučení (1)
--------	---	---------	---------------	----------------------------	---	--

Plnění: Průběžně plněno.

MLP: ASZ vytváří podmínky pro síťování služeb v sociálně vyloučených lokalitách. Výstupem zkušeností z lokalit je „*Příručka pro obce*“ obsahující návod, jak řešit situace související s problematikou sociálního vyloučení, která je k dispozici na webových stránkách ASZ. ASZ zapojeným obcím poskytuje podporu při zkoumání potřeb cílové skupiny (tvorba lokálních analýz situace ve vyloučené lokalitě), plánování sociálních programů na podporu sociálního začleňování obyvatel, funkčnosti a kapacit stávajících služeb a návrhu služeb chybějících (tvorba lokálních strategií sociálního začleňování), spolupráci při zajišťování finančních zdrojů (poskytování konzultací a asistence při tvorbě a realizaci projektů), nastavování činnosti služeb a vytváření standardů kvality. V rámci lokálního partnerství zprostředkovává ASZ komunikaci mezi neziskovým sektorem a veřejnou správou.

MPSV: Tento úkol byl plněn prostřednictvím aktivity 04 IP MPSV *Podpora rozvoje sítě služeb pro ohrožené děti a rodiny*, v rámci níž došlo kromě definice minimálního rámce sítě služeb také k vytvoření postupu síťování služeb, který je založen na bázi komunitního principu tak, aby služby byly vzájemně provázané a komunikace mezi jednotlivými složkami probíhala efektivně. Pilotní realizace sítě služeb probíhala v Pardubickém kraji (uzavřeno celkem 167 dílčích smluv s dodavateli služeb v hodnotě 18.547.566 Kč) a v Karlovarském kraji (uzavřeno 67 dílčích smluv s dodavateli v hodnotě 29.902.045 Kč). Výsledky a zkušenosti z pilotního ověření a doporučení k efektivnímu síťování služeb na lokální úrovni jsou zpracovány ve třech metodických příručkách, jejichž tvorbu zahájila v roce 2015 společnost Sociotrendy. Jednalo se konkrétně o „*Metodickou příručku typologie situací a služeb pro rodiny s dětmi*“, dále „*Metodickou příručku vytváření komplexního systému služeb pro rodiny s dětmi – metodika síťování*“ a příručku „*Model minimálního rámce služeb na úrovni obcí s rozšířenou působností*“.

MV: V obcích s vysokým výskytem trestných činů, přestupků a dalších sociálně nežádoucích jevů je realizován Program prevence kriminality, vycházející ze Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015. Na výběru rizikových lokalit se podílejí kromě MV také kraje a Policie ČR.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
4.3.4.	Revize dotačních programů a finančních mechanismů a jejich případné úpravy	12/2013	MPSV , MLP, MV	Bez dopadu – změna alokace	0	Upravená pravidla dotačních programů (4)

Plnění: Průběžně plněno.

Součástí operačních programů programového období 2014 – 2020 (OP VVV, OP Z a IROP) jsou cíle sociální inkluze a lze prostřednictvím nich financovat komplexní opatření pro sociální začlenění ohrožených skupin, včetně dětí a rodin ohrožených sociálním vyloučením.

4.3.5.	Rozvoj programu asistent pedagoga pro děti ze znevýhodněného sociálního prostředí	12/2014	MŠMT , MPSV	Bez dopadu – změna alokace	0	Počet nově vytvořených míst asistenta pedagoga (150)
--------	---	---------	--------------------	----------------------------	---	--

Plnění: Plněno průběžně.

MŠMT: Pro rok 2015 byl program vyhlášen v lednu a zahrnoval výzvy pro I. i II. kolo programu, které kopírují II. a I. pololetí příslušného školního roku. Cílem je poskytovat podporu žákům kontinuálně v průběhu vzdělávacího procesu dle jejich individuálních potřeb. Pro rok 2015 byl vyhlášen také výjimečný program (výše prostředků 1,5 mil. Kč) v polovině roku s cílem podpory krajů, které jsou v rámci ČR ve vyšší míře zastoupeny sociálně vyloučené lokality. Program pro asistenta pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky je určen školám všech typů zřizovatelů a je účinným nástrojem inkluze ve školách. V roce 2014 a 2015 bylo na tento program vyčleněno 105 mil. Kč.

Cíl: 5 Vyrovnaní příležitostí pro děti a mladé lidi se zdravotním postižením

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
5.1.	Vytvoření systému informací o dostupných službách	2013 - 2015	MPSV, MZ, MŠMT, MLP			

Plnění: Plnění úkolu bylo zahájeno v roce 2013.

MPSV: K vytváření systému informací o dostupných službách budou využívány výstupy z IP MPSV. V rámci aktivity 04 IP MPSV byl v roce 2014 vytvořen minimální rámec sítě služeb, který by měl být závazný pro každý kraj – zde by měly být dostupné služby určené ohroženým dětem a jejich rodinám. Na základě výstupů aktivity 04 byl nastaven minimální standard, včetně způsobu síťování služeb na bázi komunitního principu pro práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami podle potřeb a sociodemografické situace v příslušném regionu. Vedle věcné definice služeb bylo posouzeno, zda příslušná služba spadá do existujících typů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, případně zda jde o činnost, kterou poskytují pověřené osoby k výkonu SPO dle ZSPOD. Byla zpracována metodická příručka typologie služeb pro rodiny s dětmi a na základě ní došlo k vytvoření specifických karet sociálních služeb v rámci IP MPSV „Podpora procesů v sociálních službách“.

Na vytvoření a pilotní ověření systému informací o dostupných službách se bude zaměřovat navazující IP MPSV „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“, jehož tvorbu zahájilo MPSV v roce 2015. V rámci něj by měl být navržen monitorovací systém, který bude systematicky monitorovat statistická data týkající se ohrožených dětí, dále činnost OSPOD a informace o poskytovaných službách a jejich dostupnosti.

MŠMT: Databáze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a nabídky jejich služeb byla spuštěna pro veřejnost na webu MŠMT. Databáze ústavní výchovy je systémem informací o dostupných službách v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Cílem systému je informovat odbornou i širokou veřejnost o službách a dostupnosti, které poskytují jednotlivá zařízení – jmenovitě dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy, výchovné ústavy a střediska výchovné péče, a tím zlepšit spolupráci všech zainteresovaných subjektů v péči o ohrožené děti a jejich rodiny. Slouží pro využívání informací pro všechny úrovně soudů, které rozhodují o umístění dítěte do jednotlivých typů zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Dále pak pro další subjekty pracující s dítětem a jeho rodinou a zejména pak pro pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Databáze obsahuje údaje o názvu, adrese a dalších obecně dostupných informacích. Dalšími informacemi jsou výchovně vzdělávací programy, aktuální počty dětí a volné kapacity, které jsou potřebné pro práci všech zainteresovaných subjektů při práci s ohroženým dítětem a jeho rodinou. Hlavním cílem databáze je zefektivnění a propojení spolupráce všech zúčastněných subjektů v péči o ohrožené děti a jejich rodiny.

5.2.	Definování a vytvoření sítě terénních a ambulantních sociálně-zdravotních služeb	2012 – 2016	MPSV, MZ, MŠMT			
------	--	-------------	----------------	--	--	--

Plnění: plněno v druhém pololetí roku 2014

MPSV: Relevantní data k plnění tohoto úkolu přinesly dvě analýzy, a to „Sociodemografická analýza – Mapy rozložení dětí a rodin v ČR“ a „Analýza sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi“, které se zaměřovaly i na situaci dětí se specifickými potřebami vyplývajícími ze zdravotního postižení a na dostupnost služeb pro tuto cílovou skupinu. Dále byl úkol plněn v návaznosti na aktivitu 04 IP MPSV, která se zaměřovala na podporu rozvoje služeb pro ohrožené děti a rodiny, a to i s ohledem na potřeby dětí se zdravotním postižením a jejich rodičů. Prioritou aktivity byl rozvoj terénních a ambulantních služeb, jejichž cílem bylo zajistit potřebnou podporu dětem v domácím prostředí a tím u nich předcházet jejich umístění do ústavní péče. V rámci tvorby minimálního rámce sítě

služeb bylo pamatováno i na rozvoj služeb pro děti se smyslovým, tělesným nebo mentálním postižením, včetně rozvoje svépomocných skupin rodičů dětí s postižením, na komplexní ranou péči, sociálně-zdravotní služby pro rodiny a děti, mezioborové terénní a ambulantní týmy složené z expertů různých oborů a typů služeb.

MŠMT: Odbor vzdělávání MŠMT zahájil za účasti NÚV jednání s MPSV na téma zajištění návaznosti služeb osobní asistence a činnosti asistentů pedagoga. Jednání v této věci pokračovala i v roce 2015. Poskytování terénních a ambulantních služeb poradenským zařízením vyplývá ze zákona č. 109/2002 Sb. a z koncepčních a transformačních změn v systému institucionální výchovy, zřizování ambulantních a pobytových středisek výchovné péče. Současně zákon uvádí možnost poskytování speciálně pedagogické a psychologické služby ambulantní formou, tj. dítěti, které pobývá mimo zařízení v rodině.

MZ: Ve Věstníku MZ 2/2014 byla zveřejněna síť Perinatologických center intenzivní péče (PCIP) a Perinatologických center intermediární péče (PCIMP), která mají zkvalitňovat a rozvíjet porodnickou a neonatální péči, postihující zejména riziková a patologická těhotenství a perinatálně ohrožené novorozence. Tato centra zajišťují dostupnost následné péče a sledování vývoje rizikových novorozenců (tzv. centra vývojové péče). Perinatologických center intenzivní péče je v ČR 12 a Perinatologických center intermediární péče je 11. Území, pro které poskytují zdravotní péči, nemusí odpovídat územním správním celkům. Centra vzájemně spolupracují.

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování v § 47 písmeno b) umožňuje pobyt zákonného zástupce nebo opatrovníka, nebo osoby jimi pověřené společně s hospitalizovaným nezletilým pacientem nebo pacientem s omezenou svéprávností, pokud to umožňuje vybavení zdravotnického zařízení nebo nebude narušeno poskytování zdravotních služeb anebo takový pobyt není na základě jiného právního předpisu vyloučen. To umožňuje pobyt rodinných příslušníků na lůžkových odděleních společně s hospitalizovanými dětmi.

5.2.1.	Zpracování analýzy služeb pro děti se zdravotním postižením (součást komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti – aktivita 8.2.1.)	12/2013	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.1.	0	Zpracovaná část komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti zabývající se službami pro děti se zdravotním postižením (1)
--------	--	---------	------	----------------------------	---	---

Plnění: Splněno.

MPSV: Úkol byl realizován v roce 2013 v rámci IP MPSV, resp. komplexní analýzy sítě služeb pro rodiny s dětmi. V roce 2014 publikovalo MPSV „Analýzu sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi“, kterou zpracovala společnost SocioFaktor, s.r.o. Analýza si kladla za cíl vytvořit obraz systému péče o zmíněnou cílovou skupinu s ohledem na dostupnost stávajících služeb, které působí v rozdílných systémech (sociální, školský, zdravotnický atd.). Analýza se proto soustřeďuje na téma působení služeb pro rodiny a děti, na jejich dostupnost, kapacitu a vytíženost cílovými skupinami, na náplň jejich činnosti, a to na úrovni krajů, případně i obcí s rozšířenou působností. Jejím dílčím tématem jsou i služby určené ohroženým dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám (dostupnost a nabídka služeb domovů pro osoby se zdravotním postižením, domovů se zvláštním režimem, další terénní a ambulantní služby určené pro tuto cílovou skupinu). Studie byla jedním z podkladů pro vytvoření návrhu optimalizace řízení a financování systému péče o ohrožené děti a rodiny.

5.2.2.	Definice metod sociální práce a služeb pro děti se zdravotním postižením včetně pilotního ověření	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.2.	0	Vytvořené metodiky práce a model sítě služeb pro děti se zdravotním postižením (2)
--------	---	---------	------	----------------------------	---	--

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V rámci realizace aktivity 04 IP MPSV došlo k definici a pilotnímu ověření sítě služeb i pro děti se zdravotním postižením (viz aktivita 4.3.3. a aktivita 5.2.).

5.2.3.	Zajištění návaznosti služeb osobní asistence a činnosti asistentů pedagoga ve školách a školských zařízeních	12/2014	MPSV, MŠMT	Bez dopadu	0	Metodika sdíleného financování činnosti osobních asistentů a asistentů pedagoga (1)
--------	--	---------	------------	------------	---	---

Plnění: Úkol nebyl splněn.

MPSV: Poskytování sociální služby osobní asistence ve škole je možné, ale pouze mimo dobu vyučování, tj. v mimoškolních aktivitách, lze ji využít k doprovodu dítěte do školy či k dalším podpurným činnostem, které nejsou přímým vzdělávacím procesem. Poskytování osobní asistence vyplývá z § 39 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Podle tohoto zákona se jedná o službu sociální péče. Na tuto službu lze čerpat příspěvek na péči, který se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné osoby. Podmínky získání a užívání příspěvku na péči jsou součástí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

MŠMT: Poskytování terénních a ambulantních služeb poradenským zařízením vyplývá ze zákona č. 109/2002 Sb. a z koncepčních a transformačních změn v systému institucionální výchovy, zřízení ambulantních a pobytových středisek výchovné péče. Současně zákon uvádí možnost poskytování speciálně pedagogické a psychologické služby ambulantní formou, tj. dítěti, které pobývá mimo zařízení v rodině. Návaznost služeb je zajištěna novelou školského zákona č. 561/2004 Sb., kde jsou v ustanovení § 16 definovaná podpurná opatření pro děti se speciálními potřebami, kterým v jejich vzdělávacích možnostech brání překážky spočívající zejména v jeho zdravotním stavu.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
5.2.4.	Transformace pobytových služeb pečujících o děti se zdravotním postižením na poskytovatele terénních a ambulantních služeb	12/2015	MPSV, MZ, MŠMT	Zahrnuto v aktivitě 10.2.3.	0	Realizovaná transformace pobytových zařízení (30)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Na transformaci pobytových služeb se zaměřuje Otevřená výzva, která je jednou z dílčích aktivit programu CZ 04 v rámci FM2 EHP/Norsko. V rámci ní byla v roce 2014 podpořena tvorba komplexních transformačních plánů zařízení ve školské a zdravotnické oblasti, jejímž cílem bylo zlepšit a deinstitucionalizovat systém péče o ohrožené děti a mládež. Výzva byla určena krajům a obcím jako rozhodujícím zřizovatelům pobytových zařízení. Součástí aktivity bylo také zpracování metodiky transformace pobytových služeb. V září 2014 byla vypsána ze strany MF, které je zprostředkovatelem programu, výzva k předkládání žádostí o grant v rámci programové oblasti č. 11. V rámci ní byly v lednu 2015 vybrány dva projekty Pardubického a Zlínského kraje, jejichž cílem je vytvořit transformační plány vybraných pobytových zařízení pro ohrožené děti, snížit jejich pobytovou kapacitu a rozvíjet stávající či podpořit vznik nových terénních a ambulantních služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny dle zjištěných potřeb a v souladu s legislativou v oblasti SPO. Do tvorby transformačních plánů se v Pardubickém kraji zapojilo 8 pobytových zařízení a ve Zlínském kraji 2 pobytová zařízení. Projekty se mimo jiné zaměřují i na tvorbu komunikační strategie, která bude zaměřena na odbornou veřejnost (OSPOD, pracovníky ústavních zařízení atd.) s cílem seznámit tuto cílovou skupinu procesem deinstitucionalizace vybraných zařízení a s důvody pro uskutečnění této změny v systému péče o ohrožené děti.

MPSV dále v letech 2012 -2015 realizovalo dva individuální projekty na podporu procesu transformace a deinstitucionalizace sociálních služeb financované z ESF, z OP LZZ a státního rozpočtu ČR. Těmito projekty byly:

- „Podpora transformace sociálních služeb“, do něhož bylo zapojeno celkem 32 zařízení z celé ČR – projekt byl realizován v letech 2010–2013;

- „Transformace sociálních služeb“, do něhož bylo zapojeno celkem 40 zařízení z celé ČR – projekt byl realizován v letech 2013–2015.

Základním cílem obou zmíněných projektů bylo poskytnout zařízením podporu při přípravě či v probíhajícím procesu transformace a zároveň zajistit, aby model vznikajících služeb neustrnul na převrácení jedné ústavní služby do řady malých služeb ústavního charakteru. V rámci projektů MPSV byly poskytovány konzultace, metodická podpora při tvorbě transformačních plánů, které umožňují praktickou realizaci transformace, supervize, informace o transformačním procesu veřejnosti, vzdělávání pracovníků zapojených organizací a vyhodnocování průběhu transformace a jejích dopadů.

MPSV dále dotačně podporuje sociální služby ze státního rozpočtu. Prioritními oblastmi jsou v této oblasti podpora terénních a ambulantních služeb sociální péče a podpora pobytových služeb sociální péče realizujících kroky vedoucí k deinstitucionalizaci a k humanizaci.

5.3.	Legislativní úprava vycházející z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením	2014 – 2016	MPSV, MZ			
5.3.1.	Novelizace právní úpravy péče o děti se zdravotním postižením, zajišťující, že dítě nebude odděleno od rodinného prostředí z důvodů zdravotního postižení	12/2014	MPSV, MZ, MŠMT	Bez dopadu – změna alokace	0	Novelizace zákonů č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí; č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, novelizace zákona č. 108/2006., o sociálních službách, č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy (3)

Plnění: Úkol nebyl splněn.

MPSV: Úkol bude plněn v rámci navazujícího Akčního plánu na období 2016 – 2020, v rámci něhož budou připraveny návrhy na legislativní změny systému péče o ohrožené děti. Za účelem zmapování současné právní úpravy systému péče o ohrožené děti, včetně péče o děti se zdravotním postižením, byla vytvořena „Analýza současné právní úpravy ochrany práv dětí a systému péče o ohrožené děti v ČR“, která vznikla v rámci předem definovaného projektu „Kodifikace právní úpravy podpory rodin, náhradní rodinné péče a systému péče o ohrožené děti, což je dílčí projekt programu CZ04 v rámci FM2 EHP/Norsko.

V letech 2014 – 2015 vzniklo v rámci projektu 29 dalších dílčích a úzce tematicky zaměřených studií, které slouží jako podklad k odborné diskusi zaměřené na tvorbu nové sjednocující právní úpravy za účasti právních expertů z ČR i ze zahraničí. Dne 25. 11. 2014 byl uspořádán na MPSV odborný kulatý stůl, kde prezentovali zahraniční odborníci příspěvky na téma systém služeb a ohrožené děti a rodiny, zajišťování kvality systému péče o ohrožené děti a rodiny, ukotvení věkové hranice pro neumisťování dětí do ústavní péče, následná péče pro mladé lidi, kteří odcházejí z různých forem péče, a další. Součástí byla také diskuse daných témat a získání inspirace pro další práci na legislativních změnách týkajících se systému ochrany práv dětí v ČR.

MŠMT: K novelizaci zákona č. 109/2002 Sb. s ohledem na zdravotní postižení dětí nedošlo, do zařízení jsou děti umisťovány na základě soudního rozhodnutí, není tedy jasné, co by mělo být obsahem novely.

5.4.	Podpora náhradní rodinné péče	2012 – 2015	MPSV			
5.4.1.	Legislativní úprava podpory náhradní rodinné péče o děti se zdravotním postižením	01/2013	MPSV	Bez dopadu – změna alokace	0	Novelizace zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Úkol byl splněn prostřednictvím novely ZSPOD. V rámci ní došlo k úpravě dávek pěstounské péče, které byly dříve ukotveny v zákoně č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Nyní je právní úprava dávek pěstounské péče součástí ZSPOD. Bylo zrušeno navázání dávek pěstounské péče na částky životního minima a výše všech dávek pěstounské péče byla stanovena pevnými částkami. Dále byla provedena valorizace částek příspěvku na úhradu potřeb dítěte, sjednocení úpravy odměny pěstouny, rozšíření možnosti pro přiznání jednorázového příspěvku na provoz motorového vozidla, byla zakotvena nová jednorázová dávka „příspěvek při ukončení pěstounské péče“, byla sjednocena místní příslušnosti krajské pobočky ÚP ČR k rozhodování o všech dávkách pěstounské péče a v zákoně bylo upraveno zmocňovací ustanovení pro vládu rozhodovat nařízením o zvýšení dávek pěstounské péče v závislosti na vývoji inflace.

V novele ZSPOD bylo ukotveno i právo pěstounů a dalších osob pečujících o dítě v NRP na podpůrné, doprovodné a odlehčovací služby pro pěstouny a další osoby vykonávající NRP. Ty jim jsou poskytovány na základě dohod o výkonu pěstounské péče, které s pěstouny uzavírá buď příslušný OSPOD nebo obce, kraje či pověřené osoby k výkonu SPO se souhlasem OSPOD. Každý subjekt, který s pěstounem uzavře dohodu o výkonu pěstounské péče, nebo každý OSPOD, který vydá rozhodnutí o právech a povinnostech pěstouna, získává nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče ve výši 48.000 Kč za rok, který je určen k pokrytí nákladů na poskytování služeb pro pěstounské rodiny a na sledování výkonu pěstounské péče. K rozhodování o výplatě státního příspěvku jsou příslušné krajské pobočky ÚP ČR.

5.4.2.	Vytvoření a pilotní ověření sítě služeb pro podporu náhradní rodinné péče o děti se zdravotním postižením	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 9.1.4.	0	Pilotní ověření služeb pro podporu NRP o děti se ZP (1)
--------	---	---------	------	----------------------------	---	---

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Podmínky pro vytvoření sítě služeb na podporu NRP byly vytvořeny novelou ZSPOD a zavedením státního příspěvku na výkon pěstounské péče. Na tuto oblast se také zaměřovala aktivita 05 IP MPSV *Podpora pěstounské péče* v rámci níž byly pilotně ověřovány služby na podporu NRP v Moravskoslezském, Královohradeckém a Zlínském kraji. Cílem aktivity byla podpora stávajících a rozvoj nových služeb, zmapování chybějících služeb a vytvoření návrhu minimální sítě služeb na daném území. Podporovány byly v těchto krajích služby ve třech oblastech podpory. V rámci oblasti podpory II byly podporovány respitní služby a vzdělávací aktivity. V oblasti III. podpory byly podporovány služby odborníků – psychologů, terapeutů, osobních asistentů, právníků, dětských rehabilitačních sester a dětských psychiatrů a mediátorů, které měly pozitivní dopady i na situaci dětí se zdravotním postižením svěřeným do NRP.

Cíl 6: Podpora pozitivního rodičovství

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
6.1.	Začlenění principu podpory rodin	Trvale	Všechny rezorty			

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V roce 2014 nebyly součástí legislativních plánů vlády změny právních předpisů, které by začleňovaly principy podpory rodiny. V letech 2014 a 2015 proběhla dotační řízení na podporu rodiny, v rámci nichž byly podpořeny projekty založené na tomto principu (viz aktivita 2.1.). Rodiny byly nadále podporovány nejrůznějšími nástroji sociální politiky, zejména formou sociálních dávek, sociálních a komunitních služeb, atd.

V listopadu 2014 vstoupil v platnost zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služeb péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Zákon o dětské skupině nastavuje základní rámec poskytování služby péče o dítě na nekomerční bázi pro děti od jednoho roku do zahájení povinné školní docházky. Toto opatření umožňuje udržet kontakt rodiče se zaměstnáním v době péče o dítě a jeho postupný návrat nebo vstup na trh práce s ohledem na strategii rodiče při sladění profesního, rodinného a osobního života.

MŠMT: Daná tematika je zahrnuta v RVP – Vzdělávací obor Výchova ke zdraví (oblast Rodinná a sexuální výchova), kde je zahrnuta do tematických okruhů:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda

Podpora ohrožených dětí a jejich rodin probíhá prostřednictvím preventivně výchovné péče v zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

MK: Příspěvková organizace Ministerstva kultury Národní informační a poradenské středisko, která je v působnosti odboru regionální a národnostní kultury, zařazuje společné dílny pro rodiče s dětmi na celostátních divadelních přehlídkách, např. Loutkářská Chrudim.

6.2.	Zajištění práva dítěte znát od narození své rodiče	2012 – 2015	MPSV, MS, MZ			
6.2.1.	Legislativní úpravy vedoucí k posílení práva dětí znát své rodiče	12/2015	MPSV, MS, MLP	Bez dopadu	0	Ratifikace opčního protokolu (1) případně dalších právních předpisů

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV a MS: Tuto oblast řeší nová právní úprava občanského zákoníku v ustanoveních:

- § 793 – řízení o popření otcovství může soud zahájit i bez návrhu (bylo-li otcovství určeno dle 2. domněnky);

- § 836 - povinnost osvojitele informovat osvojence o skutečnosti adopce, jakmile to je vhodné, nejpozději do zahájení školní docházky;
- § 837 – soud může u utajovaného osvojení odtajnit osvojení a jeho okolnosti, odůvodňuje-li to velmi závažná situace ohrožující osvojené dítě na životě nebo na zdraví;
- § 838 – právo osvojence seznámit se s obsahem spisu, který byl veden v řízení o jeho osvojení;
- § 863 (+ § 862) – nutnost souhlasu dítěte staršího 15 let při změně jeho jména.

6.3.	Podpora vzniku a činnosti služeb pro rozvoj rodičovských kompetencí	2012 – 2016	MPSV			
6.3.1.	Zpracování analýzy služeb pro rozvoj rodičovských kompetencí (součást komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti – aktivita 8.2.1.)	12/2013	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.1.	0	Zpracovaná část komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti zabývající se službami pro rozvoj rodičovských kompetencí (1)

Plnění: Splněno.

MPSV: Úkol byl realizován v roce 2013 v rámci IP MPSV, resp. komplexní analýzy sítě služeb pro rodiny s dětmi. *Analýza sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi* byla zveřejněna v roce 2014 a je dostupná na webových stránkách MPSV na odkazu <http://www.mpsv.cz/files/clanky/17905/analiza.pdf>

6.3.2.	Definice služeb pro rozvoj rodičovských kompetencí včetně pilotního ověření	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.2.	0	Definice služeb pro rozvoj rodičovských kompetencí (1)
--------	---	---------	------	----------------------------	---	--

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V rámci realizace IP MPSV probíhají aktivity vedoucí k definici a k pilotnímu ověření sítě služeb pro rodiny a děti, jejíž nedílnou součástí jsou služby zaměřené na rozvoj rodičovských kompetencí.

6.3.3.	Zákonné ukotvení podpory rodin a sítě služeb	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 13.3.1.	0	Zákon o podpoře rodin, náhradní rodinné péči a ochraně práv dětí (1)
--------	--	---------	------	-----------------------------	---	--

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V roce 2014 pokračovaly práce na zpracování sjednocující právní úpravy v oblasti podpory rodin, NRP a systému ochrany práv dětí. V rámci programu CZ04 FM2 EHP/Norsko byl realizován předem definovaný projekt MPSV „Kodifikace právní úpravy podpory rodin, náhradní rodinné péče a systému péče o ohrožené děti“, který byl realizován ve spolupráci s norským partnerem, jímž bylo Ředitelství pro rodinu, děti a mládež (BUFDIR). Cílem projektu bylo podpořit vytvoření nové sjednocující právní úpravy v oblasti ochrany rodin a dětí. Projekt byl založen na předpokladu vytvoření takového systému, který zajistí důslednou ochranu všech práv každého dítěte a naplňování jeho potřeb, systém podporující zvyšování kvality života dětí a rodin, eliminující diskriminaci a podporující všestranný rozvoj dítěte v přirozeném rodinném prostředí, případně v náhradním rodinném prostředí, to vše za participace dítěte v rozhodovacích procesech, které se ho bezprostředně týkají. Projekt měl 6 klíčových aktivit zaměřených na nastavení mechanismu vzájemné spolupráce mezi partnery projektu, analýzu stávající právní úpravy, přípravu legislativních změn týkajících se systému péče o ohrožené děti, přípravu souvisejících a prováděcích právních předpisů, přípravu implementace legislativních změn v praxi a pilotní ověřování nové úpravy v praxi,

komunikační kampaň a vzdělávací aktivity pro příslušníky zúčastněných profesních skupin.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
6.4.	Opatření na podporu pozitivního rodičovství	2012 - 2015	MPSV, MLP			

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V roce 2014 byly podpořeny v rámci dotačního programu na podporu rodiny desítky projektů zabývajících se otázkou pozitivního rodičovství. Dotační program v oblasti podpory rodiny rozděluje neinvestiční dotace na podpůrné aktivity pro rodiny, které mají posilovat rodičovské kompetence, rodinné vztahy, pomoci ve sladění práce a rodiny a komplexně podpořit rodiny s dětmi ocitající se v ohrožení nebo jsou krizí ohroženy. V roce 2014 byla v rámci dotačního programu rozdělena částka přibližně 96,5 mil. Kč (z toho na oblast I. Preventivní programy na podporu rodiny bylo určeno 72 mil. Kč, na oblast II. Podpora rodin v agendě SPOD dětí bylo určeno 21 mil Kč a na oblast III. Zavádění nových a inovovaných postupů a metod do přímé práce s rodinami, jejich pilotní ověření bylo určeno 3,5 mil Kč).

Každoročně je MPSV a Stálou komisí pro rodinu a rovné příležitosti PSP ČR ve spolupráci s Asociací center pro rodinu a Sítí mateřských center vyhlašována soutěž „Obec přátelská rodině“. Hlavním cílem soutěže je podpora realizace prorodinných opatření a aktivit v českých obcích, které pomáhají vytvářet prorodinnou atmosféru na místní úrovni. V roce 2014 bylo obcím s nejlepším zpracováním rodinné politiky vyplaceno 6 mil. Kč.

MLP: Problematikou pozitivního rodičovství se na svých zasedáních pravidelně zabývá Výbor pro práva dítěte, který je pracovním orgánem Rady vlády pro lidská práva.

6.4.1.	Provedení výzkumu/analýzy zaměřené na toleranci české společnosti vůči trestání obsahující návrhy opatření na podporu pozitivního rodičovství	12/2013	MPSV, MLP	SR	0,5	Realizovaný výzkum (1)
--------	---	---------	-----------	----	-----	------------------------

Plnění: Úkol nebyl splněn.

Úkol bude přesunut do navazujícího Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020.

6.4.2.	Realizace opatření na podporu pozitivního rodičovství a výchovu bez trestání	12/2015	MPSV, MLP	IP MPSV	10,0	Realizovaná kampaň na podporu pozitivního rodičovství
--------	--	---------	-----------	---------	------	---

Plnění: Úkol nebyl splněn

Úkol bude přesunut do navazujícího Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020.

Cíl 7: Prevence chudoby

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
7.1.	Cílená pomoc a podpora mladým lidem při vstupu do samostatného života	2013 – 2018	MPSV, MŠMT			
7.1.1.	Provedení opatření v rámci služeb pro děti a mladé lidi směřující ke zkvalitnění přípravy a podpory při vstupu do samostatného života	6/2015	MPSV, MŠMT	Bez dopadu	0	Novelizace zákona č. 109/2002 Sb. (1), Novelizace zákona č. 359/1999 Sb. (1), zpracování navazujících metodik činnosti služeb (4)
Plnění: Úkol byl částečně splněn.						
<p>MPSV: V rámci novely ZSPOD byla prostřednictvím standardů kvality SPO definována povinnost OSPOD věnovat se intenzivně oblasti přípravy na samostatný život u dětí starších 16 let, které se nacházejí v ústavní výchově, v NRP nebo v péči kurátorů pro děti a mládež. Požadavek na zajištění přípravy vyplývá konkrétně ze standardu č. 14 a jeho kritéria 14b). V rámci naplnění standardu by se měli pracovníci OSPOD zaměřit při práci s ohroženým dítětem na témata jako je volba povolání a další profesní vzdělávání, zaměstnání, zajištění příspěvků a dávek podporujících osamostatnění mladého člověka, samostatné bydlení a vedení domácnosti, hospodaření s vlastními financemi, na téma vztahů, sexuality a plánovaného rodičovství. Příprava dítěte na samostatný život by měla být zahájena nejpozději v 16 letech věku dítěte. Doporučení pro pracovníky OSPOD ke splnění kritéria 14b) jsou uvedena v <i>Manuálu implementace standardů kvality sociálně-právní ochrany pro orgány sociálně-právní ochrany dětí</i>, který MPSV publikovalo v roce 2014.</p> <p>Rozvoj a pilotní ověření služeb zaměřených na přípravu dětí svěřených do pěstounské péče na odchod z pěstounské rodiny a na vstup do samostatného života byl součástí aktivity 05 IP MPSV <i>Podpora pěstounské péče</i>, která probíhala v Moravskoslezském a ve Zlínském kraji.</p> <p>MŠMT: Provedení takto zaměřených opatření vychází z IPOD a programu rozvoje osobnosti, které respektují individuální potřeby jednotlivých dětí. V zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy je nastavena úzká spolupráce s OSPOD v oblasti sledování výkonu ústavní výchovy, sanace rodiny, následné péče kurátorů pro dospělé. Byly také zřizované startovací byty při přímo řízených organizacích MŠMT.</p>						
7.1.2.	Legislativní úprava hmotného zajištění mladých lidí opouštějících náhradní péči	12/2014	MPSV, MŠMT	Bez dopadu – změna alokace	0	Novelizace zákona č. 109/2002 Sb. (1), Novelizace zákona č. 359/1999 Sb. (1)
Plnění: Úkol byl splněn.						
<p>MPSV: U dětí opouštějících NRP byla novelou ZSPOD zavedena nová jednorázová sociální dávka „příspěvek při ukončení pěstounské péče“, která je legislativně ukotvena v ustanovení § 47h. Nárok na příspěvek má fyzická osoba, která byla ke dni dosažení zletilosti v pěstounské péči, a to ke dni zániku nároku této osoby na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Výše jednorázového příspěvku činí 25 000 Kč.</p> <p>MŠMT - Hmotné zajištění stanoví nařízení vlády č. 460/2013 Sb., o stanovení částky příspěvku na úhradu péče, částky kapesného, hodnoty osobních darů a hodnoty věcné pomoci nebo peněžitého příspěvku dítěti ve školských zařízeních.</p>						
7.2.	Posilování finanční gramotnosti a souvisejících kompetencí	2012 – 2015	MPSV, MLP			

7.2.1.	Realizace programů na posílení finanční gramotnosti rodin	12/2014	MLP, MPSV	Bez dopadu	0	Realizované programy na regionální a místní úrovni (10)
--------	---	---------	-----------	------------	---	---

Plnění: Průběžně plněno.

MLP: ASZ v roce 2014 publikovala dva metodické manuály pro obce, které představují problematiku zadluženosti a možnosti, jak do praxe zavést efektivní programy dluhového poradenství. Prvním z manuálů je „Metodika vytváření sítí dluhového poradenství“ a druhým je „Manuál dobrých praxí vytváření sítí dluhového poradenství“, která obsahuje konkrétní příklady dobré praxe a úspěšné projekty, kterými se mohou obce inspirovat při zavádění protidluhových programů. Podpora vzniku protidluhových programů je rovněž součástí lokálních strategií sociálního začleňování, které vznikají v lokalitách, v nichž ASZ působí.

MPSV: Ve spolupráci s Úřadem práce ČR byl v roce 2014 připraven e-learningový kurz „Základy finanční gramotnosti“ pro pracovníky v přímé práci se sociálně vyloučenými klienty, jehož vlastní realizace byla zahájena v roce 2015. Cílem kurzu je, aby si studující osvojil praktické informace z oblasti finanční gramotnosti. Prostřednictvím kurzu získá představu o tom, co je to dluhová oblast, jak předcházet jejímu vzniku a jak z ní ven. Dále se dozví o možnostech řešení dluhů, o způsobech řízení osobního rozpočtu. Pomáhající pracovník bude díky kurzu schopen odpovědět klientům na základní dotazy týkající se jejich osobních financí a hospodaření s jejich majetkem v různých životních situacích a etapách života. Seznámí se s institucemi a organizacemi, které se zabývají vzděláváním v oblasti finanční gramotnosti a problematikou pomoci osobám s finančními a majetkovými problémy.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
7.3.	Specifikace opatření na podporu rodin, kde hrozí odejmutí dítěte z důvodu nouze	2012 – 2014	MPSV, MLP			
7.3.1.	Vznik mezirezortní metodiky pro pomoc rodinám s dětmi nacházejícím se v nouzi	12/2013	MPSV, MLP	Bez dopadu	0	Metodika pomoci rodinám, kterým hrozí odejmutí dítěte (1) vazba na aktivity 7.4., 8.2., 8.4.

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Specifikace služeb na podporu ohrožených dětí a rodin a vytvoření minimálního rámce sítě služeb i pro rodiny nacházející se v nouzi byla obsahem aktivity 04 IP MPSV. V rámci ní byly specifikovány služby dle potřeb jejich uživatelů s tím, že se aktivita zaměřovala na takové cílové skupiny, jako jsou rodiny, u nichž hrozí odebrání dítěte; dále rodiny v obtížné socioekonomické situaci; rodiny, kde rodiče nemají dostatek rodičovských kompetencí k zajištění adekvátní péče o dítě či rodiny, pro něž je složité zajistit péči o dítě vzhledem k jeho specifickým potřebám vyplývajícím ze zdravotního postižení či z důvodu problémového chování dětí, atd. Kromě profilů jednotlivých služeb byl v rámci aktivity vytvořen model síťování těchto služeb, aby služby byly vzájemně provázané a koordinované s ohledem na potřeby ohrožených rodin s dětmi. Vznikla také metodika síťování k vytvoření komplexního systému služeb pro rodiny a děti, včetně hodnocení jeho efektivity, primárně určená pracovníkům krajů, kterým poslouží jako návod pro vytvoření sítě vhodných služeb a vytvoření mezioborových terénních a ambulantních týmů složených z expertů různých oborů a typů služeb. Metodiku vytvořila společnost Sociotrendy.

MLP: ASZ v roce 2014 publikovala „Manuál pro práci s rodinou v sociálně vyloučených lokalitách“. Manuál se opírá o zkušenosti s prací s rodinami v sociálně vyloučených lokalitách, u nichž hrozí odebrání dítěte. K němu byla také vydána publikace „Příklady dobré praxe s rodinami ohroženými sociálním vyloučením“. Oba dokumenty představují obcím, jaká preventivní patření je možné využít při práci s rodinami ze sociálně vyloučených lokalit, aby se jim

dostala účinná podpora a zamezilo se častému odebrání dětí z rodin do ústavní výchovy. Obě publikace jsou dostupné na webových stránkách ASZ.

7.4.	Revize sociálních dávek v oblasti rodiny	2012 - 2013	MPSV			
7.4.1.	Provedení analýzy nepojistných dávek v oblasti rodiny	12/2012	MPSV	Bez dopadu	0	Analýza nepojistných sociálních dávek v oblasti rodiny (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Byl zpracován materiál „Přehled dopadů sociálních reforem na rodiny s dětmi“, v němž tvořila analýza nepojistných dávkových systémů podstatnou část. Jednalo se o komplexně pojatý materiál, který hodnotil jak opatření realizovaná v gesci MPSV, tak opatření, která byla realizována jinými resorty, a která měla bezprostřední vliv na rodiny s dětmi. Je v něm obsažen přehled legislativních změn platných od roku 2010 do prosince 2012 v oblasti nepojistných dávkových systémů a v rámci širšího spektra opatření z hlediska finanční podpory rodiny prostřednictvím pojistných sociálních dávek a daňových opatření, opatření k harmonizaci pracovního a rodinného života, popis hlavních legislativních úprav v oblasti SPO, popis opatření k podpoře služeb péče o děti.

7.4.2.	Legislativní úpravy nepojistných sociálních dávek pro podporu rodiny a dětí	12/2014	MPSV	Bez dopadu – možná změna alokace	0	Novelizace zákonů 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi; 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (2)
--------	---	---------	------	----------------------------------	---	--

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V roce 2014 byla schválena novela zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která s účinností od 1. 1. 2015 zavádí porodné na druhé dítě a rozšiřuje okruh rodin, které mají z hlediska příjmů na porodné nárok. Další změny v oblasti státní sociální podpory se dotkly i rodičovského příspěvku tak, aby došlo ke zlepšení podmínek pro sladění pracovního a rodinného života rodičů malých dětí a byl jim umožněn rychlejší návrat na trh práce formou zavedení možnosti ještě flexibilnějšího čerpání rodičovského příspěvku a formou uvolnění podmínek pro umisťování dětí do předškolních zařízení v době pobírání rodičovského příspěvku. Navrhované legislativní řešení spočívalo ve zrušení omezení horní hranice čerpání rodičovského příspěvku.

Cíl 8: Vytvoření a zpřístupnění služeb a podpory rodinám a dětem

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
8.1.	Podpora vzniku komunitních služeb	2012 – 2018	MPSV			
Plnění: Průběžně plněno.						
<p>MPSV: MPSV realizovalo individuální projekt <i>Podpora procesů v sociálních službách</i>, v jehož rámci byly nastavovány podmínky pro vznik a rozvoj komunitních služeb.</p> <p>Součástí IP MPSV byla samostatná aktivita 04 zaměřená na vznik sítě služeb na lokální úrovni s důrazem na služby terénní a ambulantní. Tato aktivita byla pilotně realizována v roce 2014 v Pardubickém a Karlovarském kraji. Jejím cílem bylo vytvořit síť služeb pro práci s dětmi a rodinami, spolupracujících s OSPOD, s důrazem na systémovost, provázanost a návaznost služeb a jejich preventivní charakter. Tato síť služeb měla aktivně působit zejména proti sociálnímu vyloučení rodin a dětí. Součástí aktivity bylo vytvoření postupů služeb pro řešení specifických situací (např. služby pro děti se specifickými potřebami, osoby opouštějící zařízení pro výkon ochranné nebo ústavní výchovy). Na základě pilotního ověření byl definován minimální rámec sítě služeb. Výstupy aktivity sloužily ke specifikaci normativů, spektra služeb, intenzity sociální práce na modelových případech, průměrné ceny intervence. Dále bylo na základě nich posouzeno, zda je již příslušná aktivita ukotvena v zákoně, zejména v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách či v ZSPOD. Funkčnost navržené sítě byla ověřena v systematické spolupráci s cca 200 rodinami. Za účelem pilotního ověření bylo do konce roku 2014 podepsáno 67 dílčích smluv s vybranými poskytovateli služeb a v Pardubickém kraji bylo uzavřeno 167 smluv o poskytování podpůrných služeb.</p>						
8.2.	Vytvoření sítě komplexních služeb	2012 – 2016	MPSV, MZ, MŠMT			
8.2.1.	Zpracování komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti včetně detailní analýzy stávající sítě služeb (kapacity cílové skupiny, personální technické a finanční zajištění).	12/2013	MPSV	IP MPSV	5,8	Zpracovaná analýza (1), která bude využita pro realizaci aktivit 4.3.1., 5.2.1., 6.3.1., 9.1.1., 10.1.1. a 11.1.1.
Plnění: Úkol byl splněn.						
<p>MPSV: Realizace úkolu byla zahájena v roce 2013, kdy byla zpracována „Sociodemografická analýza – Mapy rozložení ohrožení dětí a rodin v ČR“, která byla podkladem k návrhu optimalizace řízení a financování systému péče o ohrožené děti a rodiny. Jejím cílem bylo představit vybrané sociální jevy a k nim přiřadit náležející indikátory ohrožení dětí a rodin v členění dle krajů a obcí s rozšířenou působností a příslušných statutárních měst vykonávajících agendu SPO. Na analýzu navázala v roce 2014 další studie s názvem „Analýza sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi“, kterou pro MPSV zpracovala společnost SocioFaktor, s.r.o. Analýza si kládla za cíl vytvořit obraz systému péče o zmíněnou cílovou skupinu s ohledem na dostupnost stávajících služeb, které působí v rozdílných systémech (sociální, školský, zdravotnický atd.). Analýza se proto soustřeďuje na téma působení služeb pro rodiny a děti, na jejich dostupnost, kapacitu a vytíženost cílovými skupinami, na náplň jejich činnosti, a to na úrovni krajů, případně i na úrovni obcí s rozšířenou působností.</p>						
8.2.2.	Definování a pilotní ověření sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi včetně metodiky síťování a multidisciplinární spolupráce	12/2014	MPSV, MLP, ve spolupráci s kraji	IP MPSV	120,0	Vytvořený model sítě služeb včetně způsobu jejich koordinace, metodického vedení, financování, monitoringu kvality a efektivity včetně metodiky síťování služeb obsahující

stanovení role státu, krajů, obcí, subjektů poskytujících služby a uživatelů služeb a zhodnocení efektivit sítě služeb (1). Model sítě služeb bude využit pro realizaci aktivit 4.3.2., 5.2.2., 6.3.2.

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V rámci IP MPSV byla navázána spolupráce s dvěma pilotními kraji (Pardubický a Karlovarský), na jejichž území byla realizována klíčová aktivita projektu 04 spočívající v definici optimální mezioborové sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi a pilotní ověření jejího fungování v praxi. Definice služeb vzešla z vyhodnocení potřeb dětí a rodin. Aktivita probíhala v letech 2013 – 2015. Výstupem aktivity je „*Metodická příručka typologie služeb pro rodiny a děti*“. Výstupy pilotního ověření se promítnou do přípravy legislativních změn zaměřených na podporu ohrožených rodin, NRP a na systém ochrany práv dětí.

MŠMT: Multidisciplinární spolupráce pracovníků zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy s pracovníky OSPOD probíhá, a to v oblasti předávání mladých dospělých do péče kurátorů pro dospělé po ukončení ústavní výchovy. Jedná se o systém služeb OSPOD a pracovníků školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči, kdy je stanovena povinnost spolupráce v souladu s IPOD.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
8.3.	Sjednocování podmínek činnosti služeb	2012 – 2015	MPSV			
8.3.1.	Sjednocení zákonných podmínek činnosti služeb pro rodiny a děti	12/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Novelizace zákonů č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (2)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V rámci novely ZSPOD byly nastaveny podmínky pro poskytování služeb pro rodiny a děti ze strany pověřených osob k výkonu SPO, a to způsobem obdobným jako je tomu u sociálních služeb. Byly nastaveny činnosti, které mohou pověřené osoby vykonávat v rámci SPO, dále způsob a podmínky pro vydávání pověření a povinnosti pověřených osob k výkonu SPO. Dále byla nastavena odborná způsobilost pro poskytování SPO a podmínky pro odnětí pověření. Obdobně jako je tomu u sociálních služeb, jsou i pověřené osoby povinné řídit se při výkonu SPO standardy kvality SPO, které jsou vymezené v příloze č. 2 a č. 3 prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb. Kvalita poskytování SPO podléhá také od ledna 2015 inspekci kvality, jež ve vztahu k pověřeným osobám vykonávají krajské pobočky ÚP ČR, které za tímto účelem zaměstnávají inspektory.

Ke sjednocení zákonných podmínek činnosti služeb pro rodiny přispěla rovněž novela zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, která vešla v platnost od 1. ledna 2015. MPSV také připravuje další legislativní změny v oblasti podpory rodin, NRP a v systému ochrany práv dětí, které se promítnou do zákonných podmínek činnosti služeb pro rodiny s dětmi.

8.4.	Vytvoření mechanismů krizového a podporovaného bydlení	2012 – 2015	MPSV, MMR, MLP			
-------------	---	--------------------	-----------------------	--	--	--

Plnění úkolu:

MPSV: V roce 2014 probíhaly ve spolupráci s MMR práce na přípravě systému sociálního bydlení, který by měl sloužit ke zvýšení dostupnosti bydlení pro všechny osoby, které jsou nyní bez domova, žijí v nejistých či nevyhovujících podmínkách. Dále by měl systém vést ke zvýšení schopnosti udržet si bydlení u těch osob, které sice bydlení mají, ale jsou ohroženy jeho ztrátou. Hlavní vizí sociálního bydlení je, aby důstojné bydlení bylo dostupné každému za rovných podmínek, a to nejen skrze vlastnické bydlení. Ke splnění této vize by měl přispět nový zákon o sociálním bydlení. Základní východiska pro přípravu zákona obsahuje *Koncepce sociálního bydlení ČR 2015 – 2025*, která byla vládou schválena v říjnu 2015.

MMR: Každoročně jsou poskytovány dotace na výstavbu nájemních bytů pro sociální bydlení podle programu *Podpora výstavby podporovaných bytů*. Cílem podpory je vznik nájemních bytů sloužících k poskytování sociálního bydlení pro osoby, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku zvláštních potřeb vyplývajících z jejich nepříznivé sociální situace (věk, zdravotní stav nebo sociální okolnosti jejich života. Pro bydlení rodin s dětmi lze využít dotační titul „Vstupní byt“, kdy vstupní byty jsou určeny jako sociální bydlení pro osoby s nízkými příjmy, které jsou v nepříznivé sociální situaci způsobené sociálními okolnostmi jejich života, a které ani při využití všech stávajících nástrojů sociální a bytové politiky nemají přístup k bydlení. V roce 2014 bylo v rámci dotačního programu *Podpora výstavby podporovaných bytů* přerozděleno celkem 237 577 205 Kč na výstavbu 430 bytů, z toho 128 978 500 Kč bylo využito na výstavbu 223 pečovatelských bytů a 108 598 705 Kč bylo využito na výstavbu 207 vstupních bytů.

MLP: Na vytvoření funkčního systému prostupného bydlení se zaměřuje také ASZ. Ve vybraných lokalitách, kde ASZ působí, byly lokálním konzultantem a expertem ASZ pro oblast bydlení poskytovány konzultace k vytvoření vhodného systému prostupného bydlení v obci. Na toto téma také ASZ pořádá odborné semináře, kde jsou prezentovány i zahraniční příklady dobré praxe (např. v roce 2014 seminář „Dobré praxe v oblasti správy obecního bytového fondu“ či „Zkušenosti s přípravou a implementací koncepce sociálního bydlení ze Skotska a Anglie – inspirace pro Českou republiku?“). Za účelem šíření a zavedení modelu prostupného bydlení v praxi vydala v roce 2014 ASZ také *Metodiku prostupného bydlení a Manuál dobrých praxí v oblasti prostupného bydlení* (obě publikace jsou dostupné na webových stránkách ASZ).

8.4.1.	Analýza stávajícího legislativního prostředí v oblasti péče o sociálně ohrožené skupiny s vyšším prahem dostupnosti kvalitního bydlení, jejíž součástí bude řešení problematiky rodin s dětmi	12/2012	MPSV, MMR	Bez dopadu	0	Zpracovaná analýza legislativního prostředí v oblasti bydlení (1) Realizace úkolu z Koncepce bydlení ČR do roku 2020 (1)
--------	---	---------	-----------	------------	---	---

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Analýza stávajícího legislativního prostředí v oblasti péče o sociálně ohrožené skupiny s vyšším prahem dostupnosti kvalitního bydlení byla zpracována a přeložena v prosinci 2012 vládě k projednání.

8.4.2.	Pilotní realizace projektů podporovaného bydlení v lokálních partnerstvích	12/2014	MPSV, MLP	Bez dopadu	0	Realizace opatření Strategie boje proti sociálnímu vyloučení (1) Realizace úkolu z Koncepce bydlení ČR do roku 2020 (1)
--------	--	---------	-----------	------------	---	--

Plnění: Průběžně plněno.

MLP: V rámci několika lokálních partnerství byly zpracovány či se zpracovávají městské koncepce bytové politiky s důrazem na sociální (podporované) bydlení. V různém stupni plánování či realizace jsou zaváděny systémy tzv. prostupného bydlení a připravuje se pilotní ověření tzv. garantovaného bydlení.

8.4.3.	Definice sociálních služeb v oblasti bydlení	Úkol se ruší	MPSV, MLP	Bez dopadu	0	Novelizace zákona č 108/2006 Sb. (1) Realizace úkolu z Koncepce bydlení ČR do roku 2020 (1)
--------	--	--------------	-----------	------------	---	---

Plnění: Úkol byl vypuštěn.

MMR: Úkol obdobného znění byl pod č. D. 2.4 obsažen v Koncepci bydlení do roku 2020.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
8.4.4.	Zahrnutí rodin s dětmi s vyšším prahem dostupnosti kvalitního bydlení do skupiny osob v bytové nouzi	12/2012	MPSV, MMR	Bez dopadu	0	Realizace úkolu z Koncepce bydlení ČR do roku 2020 (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Návrh vymezení osob v bytové nouzi byl proveden a předán MMR k dalším zpracování v rámci návrhu komplexního řešení problematiky sociálního bydlení. Za domácnost v bytové nouzi bude možné uznat též domácnost s nezletilými dětmi s nedostatečnými bytovými poměry bez ohledu na splnění dalších podmínek, jestliže je v ní zabezpečena řádná výchova dětí a plnění ostatních povinností.

8.4.5.	Zařazení cílové skupiny rodin s dětmi do komplexního řešení problematiky sociálního bydlení	12/2015	MMR, MPSV	Bez dopadu	0	Realizace úkolu z Koncepce bydlení ČR do roku 2020 (1)
--------	---	---------	-----------	------------	---	---

Plnění: Úkol nebyl dosud splněn.

MPSV: Okruh oprávněných osob pro účely návrhu zákona o sociálním bydlení, který je zařazen v Plánu legislativních prací vlády s termínem předložení v červnu 2016 s gescí MPSV a spolugescí MMR a MLP, bude při přípravě úpravy určen na základě kritérií, které budou pro toto vymezení zvoleny.

8.5.	Revize sociálních dávek v oblasti bydlení	2012 – 2013	MPSV			
8.5.1.	Analýza sociálních dávek v oblasti bydlení v návaznosti na řešení problematiky bydlení včetně návrhu na případnou revizi dávek	06/2013	MPSV, MMR	Bez dopadu	0	Zpracovaná analýza sociálních dávek (1) Realizace úkolu z Koncepce bydlení ČR do roku 2020 (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: V roce 2013 byla v rámci úkolu D 2. 5. uloženém v Koncepci bydlení ČR do roku 2020 zpracována „Analýza a případná revize sociální dávek v oblasti bydlení, analýza možného převodu finančních prostředků určených na příspěvek a doplatek na bydlení spolu se zakotvením komplexní kompetence obcí v otázkách bydlení“, jehož gestorem bylo MPSV ve spolupráci s MMR. Analýza byla po dohodě obou ministerstev připojena k materiálu „Koncepce sociálního bydlení ČR“ jako samostatná příloha č. 4. V současné době budou zahájeny práce na návrhu zákona o sociálním bydlení, přičemž analýza, bude jedním z podkladových materiálů zohledněných při jeho tvorbě.

8.5.2.	Legislativní úpravy vyplývající ze závěrů analýzy	12/2013	MPSV	Bez dopadu, možná změna alokace	0	Novelizace zákonů 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi; 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (2)
--------	---	---------	------	---------------------------------	---	--

Plnění: Nesplněno.

MPSV: Navrhuje se posunutí termínu splnění úkolu. Plnění úkolu bude navázáno na návrh zákona o sociálním bydlení, který by měl být vládě předložen do června 2016.

Cíl 9: Podpora náhradní rodinné péče

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Dopad v mil. Kč	Indikátory (počet)
9.1.	Rozvoj a profesionalizace pěstounské péče	2012 – 2014	MPSV			
9.1.1.	Zpracování analýzy systému náhradní rodinné péče (součást komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti – aktivita 8.2.1.)	12/2013	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.1.	0	Zpracovaná část komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti zabývající se náhradní rodinnou péčí (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Na tuto oblast se zaměřovala aktivita 05 IP MPSV. V rámci ní vznikla „Analýza náhradní rodinné péče v České republice“, která je dostupná na webových stránkách MPSV (odkaz http://www.mpsv.cz/files/clanky/16437/analiza_SNRP.pdf). Cílem analýzy bylo zmapovat základní oblasti současného systému NRP v ČR, zejména péče pěstounské. Analýza se po dohodě se zadavatelem zaměřila na činnost klíčové úrovně veřejné správy v oblasti NRP, kterou jsou kraje a krajské úřady. Zvláštní pozornost byla věnována problematice příprav fyzických osob pro budoucí roli náhradního rodiče, ať jde o osvojení či pěstounskou péči. Zároveň byl zmapován systém práce s dětmi, které žijí v rodinách poskytujících NRP. Výstupy analýzy budou sloužit jako podklad pro další systémové změny v oblasti NRP.

9.1.2.	Zvýšení hmotné podpory pěstounské péče a ukotvení právního nároku na podpůrné služby	01/2013	MPSV	Bez dopadu, změna alokace	0	Novelizace zákona č. 359/1999 Sb. (1)
--------	--	---------	------	---------------------------	---	---------------------------------------

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Prostřednictvím novely ZSPOD došlo ke zvýšení hmotné podpory pěstounské péče a k ukotvení právního nároku na podpůrné služby. Konkrétně byly upraveny dávky pěstounské péče, které jsou nyní legislativně ukotveny v ZSPOD. Bylo zrušeno navázání dávek na částky životního minima a výše všech dávek pěstounské péče byla stanovena pevnými částkami. Dále byla provedena valorizace částek příspěvku na úhradu potřeb dítěte, sjednocení úpravy odměny pěstouny, rozšíření možnosti pro přiznání jednorázového příspěvku na provoz motorového vozidla, byla zakotvena nová jednorázová dávka „příspěvek při ukončení pěstounské péče“, byla sjednocena místní příslušnost krajské pobočky ÚP ČR k rozhodování o všech dávkách pěstounské péče a v zákoně bylo upraveno zmocňovací ustanovení pro vládu rozhodovat nařízením o zvýšení dávek pěstounské péče v závislosti na vývoji inflace.

Pěstouni a osoby pečující o dítě v NRP mají také právo na poskytování podpůrných, doprovodných, odlehčovacích a poradenských služeb, které jim jsou poskytovány na základě dohod o výkonu pěstounské péče, které s pěstouny uzavírá buď příslušný OSPOD nebo obce, kraje či pověřené osoby k výkonu SPO se souhlasem OSPOD. Pokud pěstoun neuzavře dohodu o výkonu pěstounské péče s žádným z oprávněných subjektů, vydá OSPOD rozhodnutí, v němž specifikuje rozsah oprávnění a povinností konkrétního pěstouna. Každý subjekt, který s pěstounem uzavře dohodu o výkonu pěstounské péče, nebo každý OSPOD, který vydá rozhodnutí o právech a povinnostech pěstouna, získává nárok na státní příspěvek na výkon pěstounské péče ve výši 48.000 Kč za rok, který je určen k pokrytí nákladů na poskytování služeb pro pěstounské rodiny a na sledování výkonu pěstounské péče. K rozhodování a k výplatě státního příspěvku jsou příslušné krajské pobočky ÚP ČR.

9.1.3.	Stanovení zákonných podmínek výkonu pěstounské péče (sjednocení a zkvalitnění procesu zprostředkování, příprav, dalšího	01/2013	MPSV	Bez dopadu, změna alokace	0	Novelizace zákona č. 359/1999 Sb. (1)
--------	---	---------	------	---------------------------	---	---------------------------------------

	vzdělávání pěstounů, výkonu a vyhodnocování pěstounské péče)					
--	--	--	--	--	--	--

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Prostřednictvím novely ZSPOD byly stanoveny zákonné podmínky výkonu pěstounské péče, byl zaveden institut dohod o výkonu pěstounské péče, provedeny změny v procesu zprostředkování a nastaveny standardy kvality pro pověřené osoby k výkonu SPO zajišťující přípravy a doprovázení náhradních rodičů a dětí v NRP, jejichž naplňování podléhá od 1. ledna 2015 inspekci kvality ze strany inspektorů krajských poboček ÚP ČR.

9.1.4.	Převzetí a adaptace systému PRIDE (Parent Resources for Information, Development and Education) pro vytvoření jednotného systému výkonu pěstounské péče a jeho ověření v praxi	06/2014	MPSV	IP MPSV	14,5	Adaptovaný systém PRIDE (1), pilotní ověření systému na úrovni krajů (2)
--------	--	---------	------	---------	------	--

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Úkol byl plněn prostřednictvím aktivity 05 IP MPSV. V rámci projektu byla zakoupena licence Programu PRIDE. Program byl přeložen a během pilotního ověřování byl průběžně adaptován na národní prostředí. Do pilotáže se v roce 2013 zapojil Královéhradecký, Moravskoslezský a Zlínský kraj. O program byl tak velký zájem, že byla realizace příprav zahájena v roce 2014 i v nepilotních krajích (v Jihočeském, Jihomoravském, Karlovarském, Olomouckém, Pardubickém a ve Středočeském kraji).

V průběhu vyjednávání o počtu příprav PRIDE v jednotlivých krajích vzešel ze strany krajských úřadů požadavek na možnost proškolení další lektory, kteří by mohli v příslušném kraji pokračovat v přípravách i po skončení IP MPSV. V návaznosti na tento požadavek došlo ke změně projektu, díky které se v průběhu roku 2014 realizovala školení v ČR pro tzv. Master lektory PRIDE (2 lektorských dvojic), kteří v rámci své vlastní přípravy vedli školení pro dalších 24 lektorů (12 lektorských dvojic). Do konce února 2014 proběhlo 12 příprav pro 90 žadatelů, od března do září 2014 se uskutečnilo 17 příprav s celkovým počtem 160 žadatelů. V období od října 2014 do března 2015 bylo zorganizováno 37 příprav, kterých se účastnilo 450 žadatelů o NRP.

V listopadu 2014 byla zahájena další fáze adaptace Programu PRIDE. Na základě výzvy vznikla skupina expertů pracujících na adaptaci materiálů souvisejících s realizací příprav (tj. vytvoření informačního balíčku pro zájemce o NRP, příručky PRIDE pro žadatele a příručky PRIDE pro lektory, příručky postupů PRIDE, obsahu příprav zaměřených na pěstounskou péči na přechodnou dobu, příručky pro děti, příručky MiniPride, informační materiály na web Právo na dětství, navazující přípravný kurz PRIDE pro navazující vzdělávání pěstounů). V návaznosti na tyto aktivity byla také zpracována „Analýza implementace Programu PRIDE v ČR“, jejímž cílem je zhodnocení implementace Programu PRIDE po dvou letech jeho pilotáže v systému NRP v ČR. Analýza je zveřejněna na webu MPSV na odkaze http://www.mpsv.cz/files/clanky/21395/Analýza_PRIDE.pdf.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
9.2.	Aktivní vyhledávání náhradních rodičů	2013 – a dále průběžně	MPSV			
9.2.2.	Definice metod a mechanismů aktivního vyhledávání pěstounů	03/2013	MPSV	IP MPSV	0,1	Vytvořená strategie osvětové a náborové kampaně (1)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Na definici metod a ověření strategie osvětové a náborové kampaně pro NRP se zaměřovala aktivita 05 IP MPSV, která reagovala na nedostatečný

počet zájemců o pěstounskou péči a na nedostatečné povědomí o této možnosti, o potřebách dětí, které v NRP vyrůstají. Výstupem této aktivity byla vypracovaná komunikační strategie, která byla pilotně ověřena a vyhodnocena. Jejím cílem bylo zvýšit povědomí o výkonu profesionální pěstounské péče pro potenciální zájemce a vytvořit pozitivní obraz této profese. Poznatky z pilotního ověřování byly předány ostatním krajům ČR.

9.2.3.	Realizace pilotní kampaně na vyhledávání pěstounů	12/2013	MPSV	IP MPSV	2,0	Realizovaná kampaň na úrovni krajů (2)
--------	---	---------	------	---------	-----	--

Plnění: Úkol je plněn v návaznosti na realizaci aktivity 9.2.2.

MPSV: V rámci realizace IP MPSV byla vytvořena ve spolupráci s pilotními kraji (Královéhradecký, Zlínský, Moravskoslezský) strategie aktivního vyhledávání pěstounů. Informační/náborová kampaň byla zahájena v obou krajích v lednu 2014 (tiskovou konferencí dne 14. 1. v Hradci Králové a dne 16. 1. ve Zlíně). V návaznosti na tiskové konference bylo v obou krajích vydáno několik článků v místním tisku či v lokálních přílohách celorepublikových novin. Kampaň dále pokračovala letákovou akcí zaměřenou na informování potenciálních zájemců o pěstounskou péči a sérií inzerátů v lokálních tiskovinách.

V průběhu roku 2014 byla připravována také náborová kampaň v Moravskoslezském kraji. Jejím účelem bylo vytvoření a ověření strategie osvětové a náborové kampaně pro zájemce o výkon NRP s důrazem na pěstounskou péči. Cílem bylo zvýšit povědomí o výkonu pěstounské péče mezi potenciálními zájemci a vytvořit pozitivní obraz této profese u široké veřejnosti. Samotná kampaň byla v tomto kraji zahájena dne 26. 1. 2015 a probíhala do konce října 2015. Kampaň byla především zaměřena na hledání náhradních rodičů pro větší sourozenecké skupiny, děti a handicapem a děti z etnických menšin. Měla mimo jiné reflektovat i situaci v regionu. Celá kampaň byla vedena v online prostoru a v rámci ní došlo k průběžnému zveřejňování bannerů, které odkazují na informační linku, kde se případně mohou zájemci o NRP dozvědět více informací, dále pak na stránky MPSV www.pravonadetstvi.cz. a stránky provozované Centrem psychologické pomoci www.dejmedetemrodinu.cz.

9.3.	Rozvoj a specializace pěstounské péče	2012 – 2016	MPSV			
9.3.1.	Specifikace typů pěstounské péče ve vztahu k potřebám dětí, způsobu příprav pěstounů a nutných podpůrných služeb	06/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 9.1.4.	0	Specifikace typů pěstounské péče, příprav a služeb (1)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Toto opatření bylo realizováno v rámci aktivity 05 IP MPSV. Aktivita byla zaměřena na profesionalizaci pěstounské péče a na její specializaci pro různé cílové skupiny (pro děti se zdravotním postižením, děti ze socioekonomicky znevýhodňujícího prostředí děti etnických menšin, děti s vážnými poruchami chování, děti týrané a zneužívané). Na tuto oblast se zaměřuje i program příprav žadatelů o svěření dítěte do NRP – Program PRIDE, který byl v roce 2013 adaptován na národní podmínky a v letech 2014 a 2015 pilotně ověřován ve vybraných krajích v praxi.

9.4.	Omezování počtu dětí z ČR umístovaných do mezinárodní adopce	2012 – 2015	MPSV, MS			
9.4.1.	Ustavení mezirezortní pracovní skupiny se zastoupením odborníků a nestátních subjektů, která zpracuje návrh hodnocení vhodnosti dětí pro adopci včetně mezinárodních adopcí	12/2014	MPSV	Bez dopadu	0	Ustavená pracovní skupina (1), výstupy činnosti

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: V roce 2014 byla ustanovena pracovní skupina k mezinárodním adopcím, jejímiž členy byli zástupci MPSV, Úřadu pro mezinárodně právní ochranu dětí (dále jen „ÚMPOD“), MZ, ÚVČR, zástupci občanské iniciativy a pěstounských rodin. Tato skupina se setkala dne 31. července 2014 a projednala témata týkající se faktorů, které zvyšují u dětí pravděpodobnost mezinárodního osvojení. Mezi znevýhodňující faktory byl jednoznačně zařazen etnický původ dítěte (dle odhadů ÚMPOD je až 90% dětí, které odcházejí do zahraniční adoptce, romského původu). Za problematické bylo označeno posuzování zdravotního stavu u dětí pro účely mezinárodního osvojení, kde je požadováno v rámci vyšetření zdravotního stavu genetické vyšetření. Tento typ vyšetření je možné uskutečnit jen se souhlasem testovaného, tj. u dětí mladších 18 let by se nemělo využívat. Podrobně se členové skupiny zabývali procesem odborného posuzování a zprostředkování NRP, zejména vyhledáváním vhodných zájemců, tématu práce s očekáváními a představami zájemců o děti. Na schůzce byly navrženy kroky, které by měly vést ke zlepšení systému: 1) zlepšení přístupu k zájemcům o NRP v ČR během procesu posuzování; 2) zvýšení kvality příprav na NRP; 3) zkrácení délky soudního řízení; 4) zlepšení kvality práce OSPOD s ohroženým dítětem a zejména s jeho rodinou za účelem sanace rodiny tak, aby bylo mezinárodní osvojení skutečně poslední možností zajištění NRP o dítě.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
9.4.2.	Legislativní úprava umožňující mezinárodní adoptce až v případech vyčerpání všech možností NRP v ČR	01/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Novelizace zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Úkol byl splněn prostřednictvím novely ZSPOD, v níž je upraven postup, podle něhož lze dítěti zprostředkovat mezinárodní adoptci až po vyčerpání všech možností v rámci vnitrostátního systému NRP.

9.5.	Realizace opatření a legislativních úprav k zajištění práva dětí znát své rodiče	2014 - 2016	MPSV, MS			
9.5.1.	Opatření v systému náhradní rodinné péče navazující na realizaci aktivity	12/2015	MPSV	Bez dopadu	0	Novelizace zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: V souvislosti s ustanovením § 836 nového občanského zákoníku (viz plnění úkolu 6.2) se do příprav zájemců o osvojení či pěstounskou péči zahrnuje i otázka práce s původní identitou dítěte.

Cíl 10: Rozvinutí alternativ péče o ohrožené děti a deinstitucionalizace péče

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
10.1.	Vytvoření systému služeb	2012 – 2018	MPSV, MZ, MŠMT			
10.1.1.	Zpracování analýzy institucionálních a návazných služeb pro děti (součást komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti – aktivita 8.2.1.)	12/2013	MPSV, MZ, MŠMT	Zahrnuto v aktivitě 8.2.1.	0	Zpracovaná část komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti zabývající se institucionálními a návaznými službami pro děti (1)

Plnění: Úkol je plněn průběžně.

MPSV: Úkol byl splněn v roce 2013 v rámci IP MPSV jako součást komplexní analýzy sítě služeb pro rodiny s dětmi.

MŠMT: Úkol je plněn průběžně. Systém služeb je zpracován v koncepčním záměru transformace systému institucionální péče, schváleno poradou vedení MŠMT dne 18. 7. 2014. Analýza obsahuje potřebu kapacit jednotlivých zařízení v regionech, nabízené služby podle regionů a demografického vývoje. Je podporován vznik preventivně výchovných služeb a postupné snižování kapacit ústavních zařízení.

MZ: Probíhala spolupráce na detailní analýze stávající sítě služeb o ohrožené děti a rodiny a MZ je nadále připravené v rámci platformy MKS spolupracovat na transformaci péče o ohrožené děti, zejména na problematice dětských domovů pro děti do 3 let, na jejich transformaci a převedení péče o ohrožené děti a rodiny v co největší míře do roviny ambulantní péče.

10.2.	Transformace pobytových zařízení	2012 – 2018	MPSV, MŠMT, MZ			
10.2.1.	Zpracování komplexní metodiky vzniku a realizace transformačních plánů institucí	08/2013	MPSV	FM EHP	0,2	Zpracovaná metodika transformačních plánů (1)

Plnění: Úkol je plněn průběžně

MPSV: Na transformaci pobytových služeb se zaměřuje Otevřená výzva, která je jednou z dílčích aktivit programu CZ 04 v rámci FM2 EHP/Norsko. V rámci ní byla v roce 2014 podpořena tvorba komplexních transformačních plánů zařízení ve školské a zdravotnické oblasti, jejímž cílem bylo zlepšit a deinstitucionalizovat systém péče o ohrožené děti a mládež. Výzva byla určena krajům a obcím jako rozhodujícím zřizovatelům pobytových zařízení. V září 2014 byla vypsána ze strany MF, které je zprostředkovatelem programu, výzva k předkládání žádostí o grant v rámci programové oblasti č. 11. V rámci ní byly v lednu 2015 vybrány dva projekty Pardubického a Zlínského kraje, jejichž cílem je vytvořit transformační plány vybraných pobytových zařízení pro ohrožené děti, snížit jejich pobytovou kapacitu a rozvíjet stávající či podpořit vznik nových terénních a ambulantních služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny dle zjištěných potřeb a v souladu s legislativou v oblasti SPO. Do tvorby transformačních plánů se v Pardubickém kraji zapojilo 8 pobytových zařízení a ve Zlínském kraji 2 pobytová zařízení. Projekty se mimo jiné zaměřují i na tvorbu komunikační strategie, která bude zaměřena na odbornou veřejnost (OSPOD, pracovníky ústavních zařízení atd.) s cílem seznámit tuto cílovou skupinu procesem deinstitucionalizace vybraných zařízení a s důvody pro uskutečnění této změny v systému péče o ohrožené děti. Výstupem aktivity by mělo být také zpracování metodiky transformace pobytových služeb. Realizace projektů pokračovala v roce 2015 s předpokládaným termínem ukončením v roce 2016 s tím, že realizátoři budou mít možnost požádat o prodloužení realizace transformačních projektů do 30. 4. 2017.

MŠMT: Transformace pobytových služeb vyplývá z koncepčního záměru, v rámci něhož by mělo dojít ke změně nabídky poskytovaných služeb podle potřeb terénu. Transformace v uplynulých letech probíhala zejména formou rušení kapacit zařízení. Cílem transformace v oblasti institucionální výchovy je vytvoření moderního, efektivního a dostupného systému s důrazem na kvalitu a profesionalitu poskytované péče, posilování zejména ambulantních služeb středisek výchovné péče a podpora rodiny a včasného návratu dítěte ze zařízení zpět do rodiny.

10.2.2.	Zpracování transformačních plánů institucí (věcné řešení, harmonogram, rozpočet, vzdělanostní potřeby, monitorovací a hodnotící mechanismy)	12/2014	MPSV, MZ, MŠMT	FM/EHP	50,0	Transformační plány institucionální péče na krajské úrovni (min. 10 krajů, 40 institucí)
---------	---	---------	----------------	--------	------	--

Plnění: Plněno průběžně

MPSV: Zpracování transformačních plánů probíhá prostřednictvím projektů 2 krajů podpořených z Otevřené výzvy, která je jednou z dílčích aktivit programu CZ 04 v rámci FM2 EHP/Norsko. Tvorba plánů byla zahájena ve vybraných krajích v roce 2015 a bude pokračovat do konce roku 2016 s možností prodloužení do 30. 4. 2017 (viz 10.2.1).

MŠMT: Systém služeb je zpracován v koncepčním záměru transformace systému institucionální péče, který byl schválen poradou vedení na MŠMT dne 18. 7. 2014. Analýza obsahuje potřebu kapacit jednotlivých zařízení v regionech, nabízené služby podle regionů a demografického vývoje. Je podporován vznik preventivně výchovných služeb a postupné snižování kapacit ústavních zařízení. Snižování kapacit na základě analýzy, podpora a rozvoj středisek výchovné péče, zkracování doby pobytu dětí v ústavní péči.

MZ: MZ předložilo sněmovně novelu zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, která se týkala transformace dětských domovů pro děti do 3 let věku. Hlavním principem transformace měla být multioborová týmová spolupráce a vzetí rodiny do aktivní péče o dítě. Tato novela bohužel z důvodu předčasného ukončení funkčního období Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2013 nebyla projednána.

10.2.3.	Realizace transformačních plánů institucí – I. etapa (aktivita bude pokračovat i po roce 2015)	12/2015	MPSV, MŠMT, MZ	IP MPSV	200,0	Realizovaná transformace pobytových zařízení (40)
---------	--	---------	----------------	---------	-------	---

Plnění: Plnění úkolu bude zahájeno v návaznosti na zpracované transformační plány zařízení.

MPSV: V pracovních verzích Operačního programu Zaměstnanost a Integrovaného regionálního operačního programu pro plánovací období EU let 2014 – 2020, je realizace transformace zahrnuta mezi podporované aktivity.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
10.3.	Ukotvení věkové hranice	2014 – 2016	MPSV, MS			
10.3.	Legislativní ukotvení věkové hranice, pod níž nelze děti umísťovat do ústavní péče	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 13.3.1.	0	Stanovená věková hranice a termín účinnosti (1)

Plnění: Úkol nebyl splněn.

MPSV: Úkol byl zahrnut do navazujícího Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020, jehož součástí budou aktivity

vedoucí k tvorbě legislativních změn v oblasti systému péče o ohrožené děti a jejich rodiny.

10.4.	Specializace péče, snižování maximálních kapacit, omezení doby ústavní péče	2013 – 2018	MS, MPSV, MŠMT, MZ			
-------	--	-------------	--------------------	--	--	--

Plnění: Plněno průběžně.

MPSV: Dle ust. § 971 nového občanského zákoníku lze nařídít ústavní výchovu zejména v případě, kdy dříve učiněná opatření nevedla k nápravě. Soud je přitom povinen zvážit, zda není na místě dát přednost svěřením dítěte do péče fyzické osoby. Je znovu zdůrazněno, že nedostatečné bytové či majetkové poměry rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu nejsou samy o sobě důvodem pro rozhodnutí soudu o ústavní výchově. I dle nového občanského zákoníku lze ústavní výchovu nařídít nejdéle na dobu tří let (s možností prodloužení, pokud důvody pro její nařízení dále trvají). Jestliže pominou důvody, pro které byla ústavní výchova nařízena, nebo lze-li dítěti zajistit jinou než ústavní péči, soud ústavní výchovu zruší (ust. § 972). Nejméně jednou za šest měsíců je soud povinen přezkoumat, zda trvají důvody pro nařízení ústavní výchovy a zda není možné zajistit dítěti NRP.

Novelou ZSPOD a novým občanským zákoníkem byly také zavedeny maximální doby pro pobyt dítěte v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc a zavedeny maximální počty dětí v těchto zařízeních.

Cíl 11: Procesy ochrany a podpory prosperity dětí

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
11.1.	Optimalizace činnosti orgánů sociálně-právní ochrany	2012 – 2016	MPSV			
11.1.1.	Zpracování analýzy činnosti orgánů sociálně-právní ochrany (součást komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti – aktivita 8.2.1.)	12/2013	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 8.2.1.	0	Zpracovaná část komplexní analýzy systému péče o ohrožené děti zabývající se činností orgánů sociálně-právní ochrany (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Úkol byl realizován v roce 2013 v rámci IP MPSV jako součást komplexní analýzy sítě služeb pro rodiny s dětmi, která byla zveřejněna v roce 2014.

11.1.2.	Zpracování návrhu optimalizace činnosti orgánů sociálně-právní ochrany (součást návrhu optimalizace řízení a financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti – aktivita 12.1.1.).	12/2014	MPSV, Probační a mediační služba	Zahrnuto v aktivitě 12.1.1.	0	Zpracovaný návrh optimalizace činnosti orgánů sociálně-právní ochrany (1)
---------	--	---------	---	-----------------------------	---	---

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Úkol byl plněn prostřednictvím aktivity 01 IP MPSV. V rámci ní byly vytvořeny analýzy „Sociodemografická analýza – Mapy rozložení ohrožení dětí a rodin v ČR“, „Analýza sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi“ a „Analýza náhradní rodinné péče v ČR“. Analýzy posloužily jako podklad k návrhu optimalizace řízení a financování systému péče o ohrožené děti a rodiny. V průběhu roku 2014 byly zahájeny práce na návrhu optimalizace řízení a financování systému SPO a péče o ohrožené děti, včetně návrhu na stanovení kompetencí na národní úrovni, na úrovni krajů a obcí. Optimalizace systému se zaměřuje na témata jako řízení a financování činnosti OSPOD, organizace a financování sítě služeb, organizace a financování NRP, kvalita práce a kontrolní mechanismy. Pracovní verze návrhu optimalizace byla realizátorem předložena v listopadu 2014 k připomínkování. Oproti původnímu záměru byla aktivita 01 obohacena ještě o zpracování dalších dvou analýz – konkrétně „Analýzy implementace Programu PRIDE v ČR“ a „Analýzy fungování institutu dohod o výkonu pěstounské péče“, které byly realizovány na začátku roku 2015. Výsledky analýz sloužily jako podklad ke zpracování návrhu optimalizace činnosti OSPOD, řízení a financování systému. Samotný návrh optimalizace řízení a financování byl vytvořen v druhé polovině 2015. Jeho výsledky byly prezentovány na konferenci k optimalizaci systému péče o ohrožené děti dne 17. 9. 2015.

11.2.	Zpracování postupů a mechanismů ochrany práv dětí ve specifických situacích (migranti, cizinci)	2012 - 2015	MPSV, MLP, MV, MŠMT			
11.2.1.	Zpracování mezirezortní metodiky pro práci s dětmi migrantů, cizinců bez doprovodu,	12/2014	MPSV, MV, MŠMT	Bez dopadu	0	Zpracované mezirezortní metodiky a postupy práce (2)

děti v kontaktu s policií atd.

Plnění: Dosud nesplněno.

MPSV: V červnu 2015 bylo zadáno zpracování mezipředmětových metodik pro práci s dětmi - migranty, s nezletilými cizinci bez doprovodu a s dětmi v kontaktu s policií. V návaznosti na to vznikly dvě publikace určené primárně pracovníkům OSPOD. Jedním z metodických manuálů je „*Metodická příručka pro kurátory pro děti a mládež*“. Příručka obsahuje legislativní ukotvení sociálních kuratelů pro děti a mládež, kvalifikační požadavky pro výkon profese, základní východiska a zásady práce kurátora, dále popis nejčastějších problémů, se kterými se cílová skupina kurátorů potýká. Kromě toho příručka obsahuje praktické postupy pro práci s ohroženými dětmi v rámci případové práce a zásady spolupráce s dalšími relevantními partnery. Příručka je obohacena kazuistikami.

Druhou metodikou je „*Metodická příručka pro práci s dětmi - migranty, nezletilými cizinci bez doprovodu a s dětmi v kontaktu s policií*“. Příručka je určena sociálním pracovníkům OSPOD a věnuje se specifikům práce s dětmi, kde se objevuje cizí prvek. Je v ní vymezena role OSPOD při práci s nezletilými cizinci, jsou v ní představeny právní předpisy, kterými se tato oblast řídí. Příručka obsahuje doporučené zásady postupu práce se žadateli o mezinárodní ochranu a s nezletilými, kteří o mezinárodní ochranu nepožádali. Publikace bude komplexně upravovat opatření na podporu rodin s dětmi – cizinci. Příručky budou zveřejněny v průběhu roku 2016.

MŠMT: Koncepti péče o děti - cizince bez doprovodu zpracovalo MV, v jehož gesci je péče o cizince. MŠMT zřizuje zařízení pro děti-cizince bez doprovodu s jazykovou bariérou. Zařízení pro děti-cizince dále poskytuje metodickou pomoc jiným subjektům při práci s dětmi-cizinci, zejména při komunikaci s úřady, při získávání dokumentace o dětech a jiné.

MV: Plnění úkolu je v hlavní gesci MPSV (MV je pouze spolugestorem). MPSV se dosud neobrátilo na dotčený útvar MV s žádostí o spolupráci na vypracování této metodiky.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
11.3.	Zavedení speciálních přístupů a systémových opatření	2012 – 2014	MPSV, MŠMT, MV			
11.3.1.	Legislativní ukotvení institutu sociální kurately	01/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Novelizace zákona o sociálně-právní ochraně dětí (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Oblast sociální kurately pro děti a mládež byla legislativně ukotvena v novele ZSPOD. Sociální kuratela je vymezena v ustanovení § 31, kde je uvedeno, na koho se zaměřuje, kdo ji vykonává, jaké činnosti jsou v rámci ní realizovány.

11.3.2.	Systémy práce s dětmi na útěku	12/2014	MV, MPSV, MŠMT	Bez dopadu	0	Mezirezortní metodika práce s dětmi na útěku z institucionální péče (1)
---------	--------------------------------	---------	-----------------------	------------	---	---

Plnění: Plněno průběžně.

MPSV: Na tuto oblast se zaměřuje „*Metodická příručka pro kurátory pro děti a mládež*“, která bude v jedné ze svých kapitol obsahovat postupy práce s dětmi

na útěku. Příručka bude zveřejněna v průběhu roku 2016.

MV: MV podporuje dlouhodobě děti ze znevýhodněného sociálního prostředí, děti v evidenci OSPOD a rizikové děti prostřednictvím projektů z dotačního titulu Prevence kriminality v krajích a městech. V roce 2014 bylo podpořeno celkem 53 projektů v celkové výši 5,881.000,- Kč. Jedná se o následující projekty:

- víkendové pobyty
- tábory a příměstské tábory
- vybavení nízkoprahových zařízení
- sanace rodin
- pro děti, které již páchají trestnou činností atd.

Pro děti, které se staly obětí, svědkem či pachatelem trestného činu jsou budovány tzv. speciální výslechové místnosti, které jsou určeny pro práci policie s těmito dětmi. K 31. prosinci 2014 bylo v ČR celkem 51 výslechových místností. Dalších 8 bylo podpořeno v rámci uvedeného dotačního titulu v roce 2014 (3,158.000,- Kč).

Metody a postupy systému práce s dětmi na útěku jsou rovněž zapracovávány do rezortních materiálů, předpisů a vnitřních norem (např. rozkazy policejního prezidenta) v rámci resortu MV. Od roku 2010 funguje Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech za účelem rychlého a úspěšného nalezení pohřešovaných dětí. Mechanismus zapojuje do pátrání širokou veřejnost a zajišťuje psychologickou podporu rodinám prostřednictvím průběžně proškolených policejních psychologů. Od září 2013 je v České republice provozována evropské krizové linky pro pohřešované děti 116 000. Hlavním posláním linky je pomáhat rodičům a blízkým pohřešovaných či ztracených dětí. Linka je provozována nepřetržitě a gesční dohled nad její činností provádí Ministerstvo vnitra (odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality).

Od roku 2014 probíhá partnerská spolupráce mezi NKMPD a evropskou platformou pro pohřešované děti AMBER Alert Europe se sídlem v Bruselu (dohoda o spolupráci byla podepsána v prosinci 2013). Tímto krokem se NKPPD stalo součástí unikátní přeshraniční sítě subjektů (policejní útvary a nevládní neziskové organizace, které s policií spolupracují v rámci pátrání po pohřešovaných dětech), jež mohou v případě potřeby spolupracovat v rámci některých pátracích úkonů, vyměňovat si zkušenosti či se podílet na zefektivňování pátracích systému v jednotlivých zemích EU.

MŠMT: Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy mají v rámci zavedení speciálních přístupů a systémových opatření zpracované metodické postupy pro práci s dětmi navrácenými z útěku, zapracováno i do programu rozvoje osobnosti dítěte, ve vnitřním řádu zařízení. V této oblasti spolupracují pracovníci zařízení s OSPOD a s Policií ČR.

11.4.	Zavedení mechanismů („gate keeping“)	2012 – 2014	MPSV, MŠMT. MZ, MS			
11.4.1.	Legislativní ukotvení mechanismu „gate keeping“	12/2014	MPSV	Zahrnuto v aktivitě 13.3.1.	0	Zákonné ukotvení principu „gate keepingu“ (1)

Plnění: Plněno průběžně.

MPSV a MS: Tento mechanismus byl řešen v rámci novely ZSPOD a dále novým občanským zákoníkem. Tyto normy stanovují jednoznačný postup, kdy je nutno ze strany orgánů veřejné správy a soudů hledat řešení situace dítěte nejprve v rodinném prostředí, případně v náhradním rodinném prostředí. Teprve

pokud takové řešení není možné, lze využít další alternativy, jako jsou zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc či zařízení ústavní péče.

MŠMT: Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy mají stanovený postup, kterým se řídí při prezentaci zařízení směrem k médiím a veřejnosti. Zařízení mají nastolenou úzkou spolupráci s tiskovým odborem MŠMT, jehož prostřednictvím jsou většinou aktivity zařízení korigovány a prezentovány. Podporou pozitivních informací jsou odbourávána stigma dětí z „ústavních“ zařízení.

11.5.	Zvyšování kvalifikace soudců a soudkyň v tématech týkající se ochrany práv dětí	2013 – 2015	MS, MPSV			
11.5.1.	Realizace vzdělávacích programů pro soudce a soudkyně v oblasti ochrany práv dětí	12/2014	MS, MPSV	Částečně zahrnuto v aktivitě 16.3.	0	Realizované vzdělávací programy na regionální úrovni (2)

Plnění: Plněno průběžně.

MS: Úkol je plněn průběžně prostřednictvím vzdělávacích programů realizovaných Justiční akademií. V roce 2014 uskutečnila níže uvedené vzdělávací aktivity:

- třídní seminář Rodinné právo pro opatrovnícké soudce, opakuje se každoročně 2x, pořádá se v Kroměříži, probírala se aktuální témata rodinného práva po přijetí NOZ (výživné, ZZŘS, rodičovství, rodičovská zodpovědnost, NRP, rozvod pohledem psychologa).
- Kolokvium ke střídavé výchově, Brno, 3. 12. 2014. Anotace: Kolokvium k aktuálním otázkám střídavé výchovy nezletilých dětí. Účastníci z řad soudců a státních zástupců budou mít možnost diskutovat o aktuální judikatuře Ústavního soudu v oblasti střídavé výchovy s jejími autory. Rozebírána bude také role soudního znalce v tomto typu řízení a mezinárodní závazky, které se k němu váží (Úmluva o právech dítěte, Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a judikatura ESLP).
- vytváření e-learningových modulů reflektujících přijetí NOZ. Rodinné právo po rekonstrukci (75 stran), Sociálně-právní ochrana dětí po rekonstrukci, včetně mezinárodních únosů (65 stran), Účast státního zastupitelství v civilněprávních věcech (65 stran), Osvojení a náhradní péče (65 stran).

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
11.6.	Zavedení mechanismu nezávislého monitoringu implementace Úmluvy o právech dítěte	2016	MLP, MPSV			
11.6.1.	Analýza možností vytvoření nezávislého mechanismu monitorování ochrany práv dětí a naplňování Úmluvy o právech dítěte	12/2015	MLP	Bez dopadu	0	Zpracovaná analýza včetně návrhu řešení (1)

Plnění: Průběžně plněno.

Analýza bude dokončena ze strany MLP v první polovině roku 2016. Analýza obsahuje úvodní popisnou část k systému nezávislého dohledu nad ochranou práv dětí (pojem, teorie, historie), analyticko-popisnou část k evaluaci české právní úpravy dohledu nad ochranou práv dětí, analytickou část k základním parametrům ideálního modelu monitorovacího mechanismu včetně spektra možného rozsahu kompetencí, komparativní část věnující se modelům v zahraničí (Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Švédsko, Slovensko, Polsko) a závěrečný návrh řešení s odůvodněním.

Cíl 12: Sjednocení systému

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
12.1.	Legislativní úpravy vedoucí ke sjednocení systému	2012 – 2014	MPSV, MZ, MŠMT, MF			
12.1.1.	Zpracování návrhu optimalizace řízení a financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti	12/2014	MPSV, MŠMT	IP MPSV	1,75	Zpracovaný návrh optimalizace řízení a financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti (1)

Plnění: Úkol byl splněn

MPSV: Úkol byl plněn prostřednictvím aktivity 01 IP MPSV „Návrh optimalizace řízení a financování systému péče o ohrožené děti a rodiny“. V rámci aktivity byla provedena komplexní analýza systému péče o ohrožené děti, včetně detailního zmapování sítě služeb pro ohrožené děti a rodiny (kapacity, cílové skupiny, dostupnost, personální zdroje, technické a finanční zajištění) a zhodnocení sociálního začleňování ohrožených dětí a rodin. V letech 2013 a 2014 byly zveřejněny výstupy analýz. Vznikla konkrétně „Sociodemografická analýza - Mapy rozložení ohrožení dětí a rodin v ČR“, „Analýza sítě služeb pro práci s rodinami a dětmi“ a „Analýza náhradní rodinné péče v ČR“ (dostupné na webu <http://www.mpsv.cz/cs/14319>). Součástí aktivity bylo zmapování všech dostupných statistických a jiných informačních zdrojů i v rámci dalších oblastí (např. zdravotnictví, školství, financí). Uvedené studie sloužily jako podklad pro tvorbu návrhu optimalizace systému péče o ohrožené děti, jehož součástí je i návrh legislativních změn, kompetenční vymezení a financování systému na národní úrovni, na úrovni krajů a obcí.

MF: Zástupci MF byli přizváni k účasti na jednání MKS, která se zabývá zejména problematikou transformace systému péče o ohrožené děti v ČR a za tímto účelem navrhuje koncepční, legislativní a další systémové změny. V souvislosti s řešením problematiky ochrany práv dětí se MF standardně vyjadřuje k příslušným materiálům v meziresortních připomínkových řízeních a v rámci svých kompetencí hodnotí dopady příslušných materiálů na veřejné rozpočty.

MŠMT: Legislativní podmínky pro sjednocení systému jsou ukotveny v zákonu č. 109/2002 Sb. a ZSPOD, kde je nastavena spolupráce zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a OSPOD. MŠMT v rámci připomínkového řízení před schválením Akčního plánu požadovalo vysvětlit cíl (výstup) „optimalizace řízení a financování systému“ s ohledem na zapojení MŠMT. Vzhledem k nejednotnému řízení těchto oblastí (různé rezorty) nebylo zpracováno.

12.1.2.	Legislativní úpravy vedoucí ke sjednocení systému ochrany práv dětí a služeb pro rodiny a děti	12/2014	MPSV, MZ, MŠMT, MS	Zahrnuto v aktivitě 13.3.1.	0	Legislativně ukotvený sjednocený systém ochrany práv dětí a služeb pro rodiny a děti (1)
---------	--	---------	---------------------------	-----------------------------	---	--

Plnění: Úkoly nebyly splněny

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

12.2.	Legislativní vymezení role obcí a krajů	2013 – 2014	MPSV, MV			
12.2.1.	Legislativní vymezení role krajů a obcí v souvislosti s realizací aktivity 13.3.1.	12/2014	MPSV, MV	Zahrnuto v aktivitě 13.3.1.	0	Novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (2)

Plnění: Úkol nebyl splněn

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti

12.1.	Posílení vertikální struktury orgánů sociálně-právní ochrany	2013 - 2014	MPSV			
12.3.1.	Legislativní úpravy navazující na návrh optimalizace řízení a financování systému péče o ohrožené děti	12/2014	MPSV, MV	Zahrnuto v aktivitě 13.3.1.	0	Novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (2)

Plnění: Úkol nebyl splněn

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
12.4.	Posílení mechanismů spolupráce	2012 – 2015	MPSV, MS, MV			

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Úkol byl plněn v rámci novely ZSPOD, v němž byly ukotveny nové instituty mezioborové spolupráce jako např. při vyhodnocování situace dítěte, tvorbě IPOD a při realizaci případových konferencí. V následujícím období bude nutné otázku meziresortní spolupráce řešit prostřednictvím systémových změn (sjednocování řídicí struktury systému, financování apod.).

Cíl 13: Nastavení legislativních podmínek k zabezpečení pozitivních přínosů a zajištění potřeb dětí a mladých lidí, vytvoření komplexní právní úpravy péče o ohrožené děti a podpory rodin

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
13.1.	Vytváření právního prostředí	Trvale	Všechny rezorty			

Plnění: Úkol byl splněn částečně.

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

MŠMT: V letech 2011 – 2013 došlo ke změnám ve stávající legislativě nebo k přijetí nových právních předpisů, upravujících oblast ochrany práv dětí ve školách a školských zařízeních (novela zákona č. 109/2002 Sb., novela zákona č. 561/2004 Sb., novela vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, novela vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných atd.).

V roce 2013 MŠMT zrevidovalo vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, a č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče, se záměrem připravit v průběhu roku 2014 novely těchto právních předpisů v souladu s uvedeným úkolem. Současně je připravována vyhláška, kterou se stanoví standardy kvality pro preventivně výchovnou péči ve střediscích a standardy kvality pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy v zařízeních.

MS: Plněno průběžně. OZ je obecně koncipován se silným akcentem na ochranu osob s částečnou svéprávností, tedy i dětí. V tomto ohledu je možné vzpomenout např. ustanovení § 898 OZ, které chrání jmění dítěte (k jednání, které se týká existujícího i budoucího jmění dítěte, potřebují rodiče souhlas soudu, nejde-li o běžné či hodnotově zanedbatelné záležitosti).

13.2.	Provedení analýzy právního řádu	2012	MPSV, MS, MF, MV, MŠMT			
13.2.1.	Analýza stávajícího právního prostředí ochrany práv dětí v ČR	12/2014	MPSV	FM EHP	0,5	Zpracovaná analýza (1)

Plnění: Průběžně plněno

MPSV: Za účelem zmapování současné právní úpravy systému péče o ohrožené děti byla vytvořena „Analýza současné právní úpravy ochrany práv dětí a systému péče o ohrožené děti v ČR“, která vznikla v rámci předem definovaného projektu „Kodifikace právní úpravy podpory rodin, náhradní rodinné péče a systému péče o ohrožené děti, který byl dílčím projektem programu CZ04 v rámci FM2 EHP/Norsko. Předmětem analýzy bylo zpracování právních norem, které v ČR upravují systém ochrany práv dítěte a zabezpečení péče o ohrožené děti, a zjištění, zda tato úprava odpovídá závazkům, které pro ČR vyplývají z mezinárodních smluv, zejména z Úmluvy o právech dítěte. Součástí analýzy je i vyjádření k nejednotným přístupům dílčích legislativních úprav, k duplicitám či naopak k absenci konkrétní právní úpravy. Analýza byla zaměřena na vnitrostátní právní předpisy upravující SPO, pomoc a podporu ohroženým dětem a rodinám, NRP, sociální služby, ústavní péči, zdravotní služby, sociální zabezpečení, oblast trestního práva, soudnictví ve věcech mládeže a ochrannou výchovu. V letech 2014 – 2015 vzniklo v rámci projektu 29 dalších dílčích a úzce tematicky zaměřených studií, které slouží jako podklad k odborné diskusi

zaměřené na tvorbu nové sjednocující právní úpravy, které se účastní právní experti z ČR i ze zahraničí.

MŠMT: viz bod 13.1.

13.3.	Vytvoření a přijetí komplexní právní úpravy	2012 - 2014	MPSV			
13.3.1.	Zpracování nového zákona o podpoře rodin, náhradní rodinné péči a systému ochrany práv dětí a novelizací souvisejících právních předpisů (změnový zákon)	12/2014	MPSV	FM EHP	1,7	Nové zákony: Zákon o podpoře rodin, náhradní rodinné péči a systému ochrany práv dětí a doprovodný změnový zákon (2)

Plnění: Úkol nebyl splněn

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

13.3.2.	Zpracování prováděcích právních předpisů k zákonu	12/2014	MPSV	FM EHP	1,0	Prováděcí právní předpis (4)
---------	---	---------	------	--------	-----	------------------------------

Plnění: Úkol nebyl splněn

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
13.4.	Implementace nové právní normy	2014 – 2018	Všechny rezorty			
13.4.1.	Zpracování implementačního schématu (metodiky, pracovní postupy, systém vzdělávání, vzdělávací moduly, komunikační strategie)	12/2014	MPSV	FM EHP	5,7	Zpracované implementační schéma a komunikační strategie nové legislativy (2) Metodiky a pracovní postupy související se zaváděním nové legislativy do praxe (10) Připravené vzdělávací moduly (4)

Plnění: Úkol nebyl splněn.

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

13.4.2.	Implementace nové právní normy	12/2015	MPSV	FM EHP	14,0	Realizace vzdělávání, pilotní ověřování dle zpracovaného
---------	--------------------------------	---------	------	--------	------	--

Plnění: Úkol nebyl splněn.

MPSV: Úkol bude přesunut do Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněn v návaznosti na další připravované legislativní změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

Cíl 14: Transparentní financování systému

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
14.1.	Stanovování priorit pro příslušný rok	2013 – 2018	MPSV			
14.1.	Návrh priority v agendě práv dětí včetně odůvodnění pro rozpočet 2014 a následující roky	01/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Návrh priorit státního rozpočtu v agendě ochrany práv dětí (2)

Plnění: Úkol je splněn.

MPSV: V návaznosti na realizaci dalších aktivit strategie a legislativních úprav byla pro rok 2013 navržena priorita státního rozpočtu v agendě ochrany práv dětí „Vytváření příležitostí pro děti a mladé lidi účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají/které je ovlivňují“.

14.2.	Změna struktury financování	2012 – 2015	MF, MPSV, MŠMT, MZ			
14.2.1.	Zpracování návrhu optimalizace financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti (součást návrhu optimalizace řízení a financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti – aktivita 12.1.1.)	12/2014	MPSV, MF, MŠMT	Zahrnuto v aktivitě 12.1.1.	0	Zpracovaný návrh optimalizace financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti (1)

Plnění: Úkol byl splněn v roce 2015.

MPSV: Návrh na optimalizaci financování je součástí komplexního návrhu optimalizace řízení a financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti, který byl zveřejněn v září 2015.

MŠMT: Zpracování návrhu optimalizace financování systému ochrany práv dětí a péče o ohrožené děti vychází z koncepčního záměru transformačních změn v institucionální péči – snižování kapacit, rušení zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

MF: Zpracování návrhu optimalizace financování systému ochrany práv ohrožených dětí bude řešeno v rámci přípravy nové právní úpravy systému péče o ohrožené děti. Svou pozici MF spatřuje v tom, že monitoruje výdaje na problematiku ochrany práv dětí v rámci výdajů příslušných kapitol, které by měly agendu ochrany práv dětí zabezpečit v rámci kompetenčního zákona a pokrýt výdaje s tím spojené v rámci schválených výdajových limitů a střednědobých výhledů na příslušné roky.

14.3.	Zavedení systému sledování výdajů a vyhodnocování efektivity	2014 – 2016	MPSV			
14.3.1.	Zpracování návrhu systému sledování výdajů veřejných rozpočtů na problematiku	6/2015	MPSV, MF	Bez dopadu	0	Zpracovaná metodika sledování výdajů a vyhodnocování efektivity

Plnění: Dosud nesplněno.

MPSV: Na základě dohody mezi MF a MPSV došlo v návaznosti na zákon č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu na rok 2013, k převedení dotačního titulu „Dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí“ do rozpočtové kapitoly 313 – MPSV (dosud byl zařazen do kapitoly Všeobecná pokladní správa). Na základě zkušeností se sledováním čerpání dotace nastavilo MPSV v průběhu roku 2014 systém sledování čerpání výdajů z veřejných rozpočtů. Zároveň došlo ke změnám v charakteru čerpání vzhledem k postupné standardizaci OSPOD.

Metodika sledování výdajů a vyhodnocování efektivity nebyla vypracována. Opatření bude zahrnuto do navazujícího Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020 a bude plněno v návaznosti na další připravované změny týkající se systému péče o ohrožené děti.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
14.4.	Zahrnutí problematiky ochrany práv dětí do nového programového období EU a EHP	2012 – 2014	MPSV, MF, MMR			
14.4.1.	Promítnutí problematiky ochrany práv dětí do Národního programu reforem a operačních programů pro nové plánovací období EU a EHP	12/2013	MPSV, MF, MMR, MŠMT, MZ	Bez dopadu	0	Upravený Národní program reforem (1) Problematika ochrany práv dětí zařazená jako oblast podpory z programů EU a EHP (2)

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Péče o ohrožené děti byla zařazena do Národního programu reforem ČR 2014, a to v rámci oblasti 4.3. *Fungující trh práce, vzdělávací systém a sociální začleňování*, kde bylo toto téma začleněno do opatření k sociálnímu začleňování a k boji s chudobou. Vláda se v Národním programu reforem ČR 2014 zavázala podporovat další zvyšování kvality činnosti OSPOD ve vztahu k ohroženým dětem nebo rodinám tak, jak je zakotveno v Národní strategii ochrany práv dětí, kdy byly v průběhu roku 2014 vytvářeny metodické materiály sloužící OSPOD a pověřeným osobám k výkonu SPO k zavádění standardů kvality SPO. Budou připraveny návrhy legislativních změn týkající se systému ochrany práv dětí. Nadále bude podporována profesionalizace výkonu NRP, participace dětí v procesech, které se jich týkají, a deinstitucionalizace péče.

Problematika ochrany práv dětí je zahrnuta jako téma podpory v rámci nového programového období Evropské unie 2014 - 2020. Dále byla zahrnuta do Integrovaného regionálního operačního programu, konkrétně do prioritní osy 2, a to v těchto specifických cílech:

SC 2.1 Rozvoj dostupné, kvalitní a udržitelné sítě sociálních služeb vedoucích k sociálnímu začlenění osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením

SC 2.4 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotnických služeb a zdravotní péče

SC Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

MPSV zahájilo v roce 2015 přípravu navazujícího individuálního projektu s názvem „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí“, jehož cílem bude pokračovat v klíčových aktivitách předchozího IP MPSV „Systémová podpora procesů transformace systému péče o ohrožené rodiny a děti“.

který skončil v říjnu 2015. Dále v roce 2014 zahájilo realizaci projektu v programu CZ04 v rámci FM 2 EHP/Norsko.

MF: MF nedisponuje ze své působnosti potřebnými informacemi vzhledem k tomu, že je Národní program reforem v gesci Úřadu vlády ČR. Zpracování operačních programů pro programové období 2014 – 2020 zastřešuje MMR (odbor přípravy programového období 2014 – 2020).

Cíl 15: Sběr dat a jednotný informační systém

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory
15.1.	Vypracování ukazatelů pro sběr dat	2012 – 2013	MPSV, ÚOOÚ, ČSÚ, MV, MŠMT, MZ, MS			
15.1.1.	Zpracování metodiky a ukazatelů pro sběr dat a jejich vyhodnocování	12/2013	MPSV, ÚOOÚ, ČSÚ, MV, MŠMT, MZ, MS	Bez dopadu	0	Zpracovaná mezirezortní metodika sběru a vyhodnocování dat (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: V resortním zjišťování MPSV byly upraveny ukazatele sledované v rámci výkonu agendy SPO. V návaznosti na zjištění z analýz mapujících sítě služeb pro ohrožené děti bylo zjištěno, jaká data jsou v jednotlivých oblastech sledována, jejich vzájemná komparabilita, efektivita jejich sledování. Na základě vyhodnocení těchto údajů budou v navazujícím akčním plánu navrženy jednotlivé ukazatele, které bude třeba jednotně sledovat ve všech resortních zjišťováních.

MZ: Národní registr úrazů byl legislativně zakotven v zákoně č. 372/2011 Sb., *o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování*. Projekt eReg, jehož součástí je i Národní registr úrazů, byl zahájen 26. 6. 2014. V období od července 2014 do února 2015 byly v součinnosti zástupců organizací resortu zdravotnictví a dalších dotčených subjektů provedeny analytické práce nového návrhu registru, jeho vývoj a testování a proveden pilotní provoz za účasti klíčových uživatelů registru. Národní registr úrazů nyní funguje v mírně omezeném režimu, kdy je povinné zadávat pouze vážné úrazy. S plným provozem, kdy bude povinné zadávat všechny úrazy bez rozlišení závažnosti, se počítá od 1. 1. 2016.

15.2.	Vybudování jednotného informačního systému ochrany práv dětí	2012 – 2015	MPSV, MV, MZ, MŠMT, MS, ÚOOÚ			
15.2.1.	Zpracování návrhu technického a věcného řešení jednotného informačního systému ochrany práv dětí	12/2012	MPSV, ÚOOÚ, MV	Bez dopadu – změna alokace	0	Zpracovaný návrh IS (1)

Plnění: Úkol byl částečně splněn.

MPSV: Návrh technického a věcného řešení jednotného informačního systému byl zpracován a spolu s dalšími podklady bude dále rozvíjen prostřednictvím navazujícího IP MPSV. Aktivita bude přesunuta do navazujícího Akčního plánu k naplnění Národní strategie ochrany práv dětí na období 2016 – 2020.

MŠMT: Databáze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a nabídky jejich služeb je připravena ke spuštění pro veřejnost na webu MŠMT. Cílem tohoto systému je informovat odbornou i širokou veřejnost o službách a dostupnosti, které poskytují jednotlivá zařízení – jmenovitě dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy, výchovné ústavy a střediska výchovné péče, a tím zlepšit spolupráci všech zainteresovaných subjektů v péči o ohrožené děti a jejich rodiny. Hlavním cílem databáze je zefektivnění a propojení spolupráce všech zúčastněných subjektů v péči o ohrožené děti a jejich rodiny.

15.2.2.	Legislativní ukotvení jednotného	01/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Novelizace zákona č. 359/1999 Sb.,
---------	----------------------------------	---------	------	------------	---	------------------------------------

	informačního systému ochrany práv dětí					o sociálně-právní ochraně dětí (1)
--	--	--	--	--	--	------------------------------------

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Jednotný informační systém SPO byl legislativně ukotven v novele ZSPOD a váže se k němu konkrétně ustanovení § 53a tohoto zákona. Na tuto oblast se bude zaměřovat navazující individuální projekt MPSV s názvem „*Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany*“, který bude realizován v letech 2016 - 2020. Očekávaným výstupem klíčové aktivity 2 „*Monitorování systému ochrany práv dětí*“ je vytvoření návrhu statistického monitorovacího systému, prostřednictvím něhož bude možné sledovat statistické ukazatele o dětech, které potřebují SPO, dále údaje o činnosti OSPOD a informace o poskytovaných službách a jejich činnosti.

15.2.3.	Pilotní ověření a celoplošné nasazení jednotného informačního systému ochrany práv dětí	12/2015	MPSV, MV	IP MPSV, SR	150,0	Funkční informační systém ochrany práv dětí (1)
---------	---	---------	----------	-------------	-------	---

Plnění:

MPSV: Úkol je průběžně plněn v souvislosti se zavedením jednotného informačního systému MPSV a bude řešen v rámci klíčové aktivity 02 navazujícího individuálního projektu MPSV „*Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany*“.

15.3.	Využívání dat pro tvorbu strategií, legislativy a dalších opatření	Trvale	Všechny rezorty			
--------------	---	---------------	------------------------	--	--	--

Plnění:

MPSV: Průběžně plněno v návaznosti na realizaci ostatních aktivit (viz 15.1.1.).

MŠMT: V rámci *Záměru koncepce řízení a rozvoje školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivní výchovné péče zřízených MŠMT* byla naplánována analýza potřeb služeb v jednotlivých regionech. V období září 2014 – únor 2015 proběhl sběr dat a tvorba analýzy. V období leden – červen 2015 byly využity statistické údaje z analýzy pro optimalizaci sítě zařízení (dohodovací zařízení a snižování kapacit v zařízení – leden až únor 2015).

MS: Úkol bude průběžně plněn v návaznosti na vyhodnocení nasbíraných dat. Jeho plnění přísluší zejména jiným resortům.

MK: OMG zpracoval zkušenosti s výzkumem a aplikací problematiky dětí do dokumentu „*Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020*“.

Cíl 16: Kvalita práce, vzdělávání a standardy

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
16.1.	Vytvoření a realizace systematických vzdělávacích programů	2012 - 2015	MPSV, MŠMT, MZ, MZ			

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Vzdělávací programy byly realizovány v období let 2014 – 2015 v rámci klíčové aktivity 06 IP MPSV. Vzdělávání bylo určeno pro pět cílových skupin, konkrétně pro pracovníky OSPOD (cca 40 týdenních seminářů s kapacitou 1 800 osob), pracovníky pověřených osob k výkonu SPO, pro poskytovatele služeb pro rodiny a děti (cca 10 týdenních seminářů s kapacitou 500 osob), pro pracovníky spolupracujících subjektů z oblasti školství, zdravotnictví, justice, policie atd. (17 celodenních seminářů za účasti cca 50 osob na každém semináři, tj. celkem 850 osob), pro specialisty krajských úřadů (2 kurzy v rozsahu 5 dní, s celkovou kapacitou 52 osob) a pro inspektory kvality SPO (dva dvoudenní kurzy s kapacitou cca 80 osob).

MŠMT: Vzdělávací programy jsou realizovány v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v současné době probíhá šetření individuálních potřeb pro vzdělávací programy.

MZ: V rámci dotačního programu MZ Péče o děti a dorost byly v roce 2014 podpořeny projekty zaměřené na systémovou podporu správné výživy dětí ve věku 0 – 3 roky, které se soustředily na školící aktivity na podporu kojení v porodnicích a laktační poradenství v terénu. V rámci této aktivity byl formou konferencí a seminářů proškolen personál porodnic. Další odborné školící akce byly zaměřeny na podporu laktačního poradenství. Práci laktačního poradce vykonávají vesměs nezdravotničtí pracovníci a je třeba tuto síť poradců neustále rozšiřovat. Laktační poradci pomáhají v terénu matkám při obtížích s kojením. V rámci projektu byly vydány edukační materiály pro matky propouštěné z porodnic. Jedná se o brožuru „Standardní praktické pokyny pro kojení v ČR“. Pro porodnice byly vydány plakáty „10 kroků“.

16.1.1.	Realizace uceleného vzdělávacího programu pro orgány sociálně-právní ochrany	12/2014	MPSV	IP MPSV	14,0	Akreditovaný vzdělávací modul (2) Realizované vzdělávání pracovníků a pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany (2 000 osob)
---------	--	---------	------	---------	------	---

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: V roce 2014 proběhl výběr organizátora vzdělávacího programu pro pracovníky OSPOD, který se zabýval organizačně technickým zajištěním vzdělávacích modulů realizovaných v rámci klíčové aktivity 06 IP MPSV. Vzdělávací modul pro pracovníky OSPOD byl koncipován tak, že proběhl jako 5 denní školení s tematickými okruhy „Standardy kvality SPO“, „Vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny a tvorba IPOD“, „Minimální síť služeb“, „Cesta dítěte systémem NRP“ a „Představení Programu PRIDE“. Pro jednotlivé moduly byli vybráni i lektoři a připraveny materiály pro účastníky vzdělávacího programu. Cílem bylo zajistit dostatečnou kvalitu školení a zároveň jednotnost předávaných informací na celém území ČR. V srpnu 2014 byli také budoucí lektoři proškoleni ze strany MPSV (celkem 42 osob). Samotný vzdělávací program byl zahájen v prosinci 2014 a realizace pokračovala v průběhu roku 2015. V tomto roce se také podařilo vzdělávací program akreditovat u MPSV.

16.1.2.	Realizace vzdělávacího programu pro poskytovatele služeb pro rodiny a děti	12/2014	MPSV	IP MPSV	3,6	Realizované vzdělávání pro pracovníky osob pověřených k výkonu SPO a sociálních služeb (500 osob)
---------	--	---------	------	---------	-----	---

Plnění:

MPSV: MPSV realizovalo vzdělávací programy v letech 2014-2015 v rámci IP MPSV. Vzdělávání bylo zaměřeno mimo jiné na pracovníky pověřených osob k výkonu SPO, na poskytovatele služeb pro rodiny a děti (cca 10 týdenních seminářů s kapacitou 500 osob), a na pracovníky spolupracujících subjektů z oblasti školství, zdravotnictví, justice, policie atd. (17 celodenních seminářů za účasti cca 50 osob na každém semináři, tj. celkem 850 osob), na specialisty krajských úřadů (2 kurzy v rozsahu 5 dní, s celkovou kapacitou 52 osob). Dále se uskutečnily vzdělávací programy pro inspektory kvality SPO (2 dvoudenní kurzy s kapacitou cca 80 osob). Kurzy probíhaly na území celé ČR tak, aby byla zajištěna jejich snadná místní dostupnost pro pracovníky. K 31. 8. 2015 proběhlo 10 vzdělávacích seminářů pro pracovníky pověřených osob k výkonu SPO a pro poskytovatele služeb pro rodiny s dětmi (celkem 443 účastníků). Uskutečnilo se 1 školení pro inspektory kvality SPO (22 účastníků), 2 semináře pro soudce a státní zástupce (60 účastníků), 2 semináře pro specialisty krajských úřadů a MPSV (50 účastníků), 13 vzdělávacích seminářů pro pracovníky z řad spolupracujících osob jako jsou pedagogové, zdravotníci a policisté (483 účastníků).

16.1.3.	Vzdělávací modul pro soudce	12/2014	MS, MPSV	IP MPSV	0,4	Realizované vzdělávání pro soudce a soudkyně (200 osob)
---------	-----------------------------	---------	----------	---------	-----	---

Plnění: Viz 16.1.1.

16.2.	Standardizace práce OSPOD a služeb	2012 - 2014	MPSV, MŠMT, MZ, MV			
16.2.1.	Legislativní ukotvení standardů kvality sociálně-právní ochrany	01/2013	MPSV	Bez dopadu	0	Schválená novela zákona č. 359/1999 Sb. (1) a prováděcí vyhláška k témuž zákonu (1)

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Standardy kvality SPO byly legislativně ukotveny v novele ZSPOD. Povinnost řídit se standardy kvality vyplývá pro OSPOD a další pověřené osoby k výkonu SPO z ustanovení § 9a odst. 3 ZSPOD a z prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 473/2012 Sb. V Příloze č. 1, č. 2 a č. 3 této vyhlášky jsou rozpracovány tři kategorie standardů kvality SPO, včetně kritérií jejich naplňování, která jsou východiskem jak pro implementaci standardů v praxi, tak i pro provádění kontrol a inspekcí jejich dodržování. Vytvořený systém standardů kvality byl v roce 2014 pilotně ověřen v Olomouckém a v Pardubickém kraji.

Všechny subjekty, které jsou ze zákona povinné řídit se standardy kvality SPO, musí mít vytvořená vlastní vnitřní pravidla popisující postupy, které uplatňují při práci s dětmi. Tato pravidla také zveřejňují ve formě srozumitelné cílové skupině a způsobem umožňujícím dálkový přístup.

MPSV v roce 2014 vytvořilo a publikovalo v souvislosti se standardizací v rámci IP MPSV tyto manuály:

- Manuál implementace standardů kvality sociálně - právní ochrany pro OSPOD;
- Manuál implementace standardů kvality sociálně - právní ochrany pro pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí;
- Manuál implementace standardů kvality sociálně - právní ochrany pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc;

- manuály k provádění kontrol a inspekcí kvality sociálně-právní ochrany dětí.

Od začátku roku 2015 do konce října 2015 realizovalo MPSV v rámci IP semináře pro pracovníky OSPOD, pověřené osoby k výkonu SPO a pro další spolupracující subjekty (pro pracovníky Policie ČR, škol, zdravotnických zařízení, soudů, atd.), jejichž dílčím tématem byly standardy kvality SPO. Kontrolní činnost nad dodržováním standardů kvality byla zahájena v lednu 2015. Ve vztahu k OSPOD při obecních úřadech provádějí kontroly krajské úřady, u krajských úřadů provádí kontrolu MPSV. Inspekce zřizovatelů zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a pověřených osob k výkonu SPO je v gesci krajských poboček ÚP ČR.

	Aktivita	Termín	Odpovědnost	Zdroj financování	Náklady (mil. Kč)	Indikátory (počet)
16.2.2.	Legislativní ukotvení standardů kvality práce v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy	01/2013	MŠMT, MZ	Bez dopadu	0	Schválená novela zákona č. 109/2002 Sb. (1)

Plnění: Plněno s prodlením.

MŠMT: Byly zpracovány standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Nyní je připravována vyhláška o standardech.

16.2.3.	Vytvoření a pilotní ověření standardů kvality sociálně-právní ochrany pro OSPOD a osoby pověřené k výkonu SPO	12/2013	MPSV	IP MPSV	3,0	Zpracované standardy kvality sociálně-právní ochrany dětí pro OSPOD a osoby pověřené k výkonu SPO, včetně systému kontroly, inspekcí a hodnocení standardů kvality (2)
---------	---	---------	------	---------	-----	--

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Standardy kvality SPO byly zpracovány a legislativně ukotveny v novele ZSPOD. Povinnost řídit se standardy kvality vyplývá pro OSPOD a další pověřené osoby k SPO z ustanovení § 9a odst. 3 ZSPOD a z prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 473/2012 Sb. V Příloze č. 1, č. 2 a č. 3 této vyhlášky jsou rozpracovány tři kategorie standardů kvality SPO, včetně kritérií jejich naplňování, která jsou východiskem jak pro implementaci standardů v praxi, tak i pro provádění kontrol a inspekcí jejich naplňování. Vytvořený systém standardů kvality byl v roce 2014 pilotně ověřen v Olomouckém a v Pardubickém kraji.

16.2.4.	Vznik inspekce kvality sociálně-právní ochrany rozšířením působnosti stávající inspekce kvality v oblasti sociálních služeb a ČŠI	05/2014	MPSV, MŠMT	IP MPSV	0,5	Realizace vzdělávacího programu pro stávající inspektory sociálních služeb a pracovníky KrÚ v oblasti standardů SPOD (50 osob)
---------	---	---------	------------	---------	-----	--

Plnění: Úkol byl splněn.

MPSV: Inspekce kvality výkonu SPO byly zavedeny i u pověřených osob, a to prostřednictvím novely ZSPOD. Inspekce jsou prováděny od začátku roku 2015 a provádí je u pověřených osob krajské pobočky ÚP ČR. V rámci aktivity 06 IP MPSV proběhlo v roce 2015 vzdělávání inspektorů v oblasti inspekce kvality SPO. Byl také pro jejich potřeby vytvořen „Manuál k provádění inspekcí poskytované sociálně-právní ochrany u pověřených osob včetně zařízení pro

děti vyžadující okamžitou pomoc“.

MŠMT: V souvislosti se zaváděním standardů kvality péče do praxe budou pracovníci ČŠI proškoleni v posuzování plnění těchto standardů.

16.3.	Rozvoj systému supervizí
--------------	---------------------------------

2012 - 2015

MPSV, MŠMT, MZ

Plnění: Průběžně plněno.

MPSV: Povinnost zajistit pro zaměstnance OSPOD zařazené výkonu SPO, pro zaměstnance pověřené osoby k výkonu SPO a zaměstnance zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka vyplývá pro zaměstnavatele ze standardů kvality SPO, které jsou zaměřeny na profesní rozvoj zaměstnanců. Tímto byl tento nástroj ukotven i legislativně. Kraje získaly prostředky na zajištění supervizí v rámci svých individuálních projektů.

MŠMT: Bude realizováno spolu se zavedením Standardů kvality péče v ústavní výchově do praxe. Rozvojem systému supervizí se bude zabývat oddělení institucionální výchovy MŠMT ve spolupráci s NUV v období srpna a září 2015.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FM	Finanční mechanismus
FN	Fakultní nemocnice
IOP	Integrovaný operační program
IP MPSV	Individuální projekt Ministerstva práce a sociálních věcí
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MKS	Meziresortní koordinační skupina pro oblast problematiky transformace systému péče o ohrožené děti v ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MLP	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
NIDV	Národní centrum pro další vzdělávání

NNO	Nestátní neziskové organizace
NRP	Náhradní rodinná péče
NUV	Národní ústav pro vzdělávání
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a Zaměstnanost
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
RVP	Rámcový vzdělávací program
SPOD	Sociálně-právní ochrana dětí
SPO	Sociálně-právní ochrana
SR	Státní rozpočet
ÚOOÚ	Úřad pro ochranu osobních údajů
ÚP ČR	Úřad práce ČR
ÚVČR	Úřad vlády ČR
VOP	Veřejný ochránce práv
v.v.i.	Veřejná vědecká instituce